

Nota van Antwoord Well

Zienswijzen en adviezen op de ontwerpnota VKA en MER Fase 1 Well

Bezoekadres

Maria Theresialaan 99
6043 CX Roermond

Postadres

Postbus 2207
6040 CC Roermond

IBAN NL10NWAB0636750906
KvK 67682065

088-8890100

info@waterschaplimburg.nl
waterschaplimburg.nl

titel Nota van Antwoord Well
subtitel Zienswijzen en adviezen op de ontwerpnota VKA en MER Fase 1 Well
datum 2 juni 2020
versie 1.0
status Definitief
zaaknr. 2020-Z2783
documentnr. 2020-D56339

vrijgave Dit document is tot stand gekomen onder verantwoordelijkheid van E. Ivens
in samenwerking met:

naam	functie	Rol
Jetske Vaas	Assistent omgevingsmanager	Auteur
Joey Willemsen	Projectleider	Toetsen

Dit document is vrijgegeven door E. Ivens.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Stand van zaken	4
1.3	Hoe ziet het vervolgproces er uit?	4
1.4	Leeswijzer	5
2	DEEL 1: Beantwoording veelvoorkomende vragen en opmerkingen	6
2.1	Norm voor hoogwaterbescherming	6
2.2	Het VKA komt niet overeen met mijn voorkeur	7
2.3	Opheffen beperkingen in gebieden die buitendijks komen	7
3	DEEL 2: Ingediende zienswijzen en individuele reactie	10
3.1	Zienswijze 1	10
3.2	Zienswijze 2	12
3.3	Zienswijze 3	14
3.4	Zienswijze 4	14
3.5	Zienswijze 5	15
3.6	Zienswijze 6	23
3.7	Zienswijze 7	25
3.8	Zienswijze 8	26
3.9	Zienswijze 9	26
3.10	Zienswijze 10	27
3.11	Zienswijze 11	30
3.12	Zienswijze 12	32
3.13	Zienswijze 13	35
4	DEEL 3: Binnengekomen adviezen	38
5	Samenvatting aanpassingen	41
5.1	Aanpassingen in de Ontwerpnota VKA	41
5.2	Aanpassingen in het MER Fase 1	42
5.2.1	ZwW_005_I	42
5.2.2	ZwW_006	42
5.2.3	ZwW_009	46
5.2.4	ZwW_010_E	46
	Bijlage I – Advies commissie voor de milieueffectrapportage	47

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Naar aanleiding van de ingebrachte zienswijzen op de ontwerpnota Voorkeursalternatief (hierna: VKA) en het milieueffectrapport fase 1 (hierna: MER) voor de dijkversterking Well is deze Nota van Antwoord opgesteld. De ontwerpnota VKA geeft een beschrijving van het voorkeursalternatief en de afwegingen welke gemaakt zijn om tot dit voorkeursalternatief te komen. Het MER (Fase 1) beschrijft de milieueffecten van de onderzochte alternatieven voor de dijkversterking. De afweging voor een VKA is gebaseerd op onder andere de onderzoeken in het MER. In de daarna volgende planuitwerkingsfase zal het MER de milieueffecten van het vastgestelde VKA en de inpassingsvarianten onderzoeken en beschrijven; MER Fase 2.

1.2 Stand van zaken

De ontwerpnota VKA, het MER en bijlagen zijn op 13 maart 2020 bekend gemaakt en hebben ter inzage gelegen van 13 maart 2020 tot en met 23 april 2020. Wegens het Corona-virus is er coultance toegepast: zienswijzen die tot en met 7 mei 2020 zijn ontvangen, zijn meegenomen. Er zijn 13 zienswijzen binnengekomen. Op 18 mei 2020 is er een advies van de Commissie m.e.r. ontvangen op het MER. Er zijn geen andere adviezen binnengekomen. De zienswijzen zijn uniek genummerd en indien het natuurlijke personen betreft, zijn deze geanonimiseerd. In een tabel zijn de zienswijzen per indiener samengevat. Hierbij is in kolommen aangegeven waarop de zienswijze gericht is (ontwerpnota VKA of MER) en of de zienswijze wel of niet aanleiding geeft om aanpassingen of aanvullingen op de ontwerpnota VKA en/of MER te doen.

1.3 Hoe ziet het vervolgproces er uit?

In deze Nota van Antwoord wordt antwoord gegeven op de diverse ingebrachte zienswijzen en adviezen. Indien de zienswijzen of adviezen aanleiding daartoe geven, zijn de ontwerpnota Voorkeursalternatief en het MER Fase 1 hierop aangepast.

De aangepaste ontwerpnota VKA wordt als Nota VKA samen met het aangepaste MER Fase 1 vastgesteld door het Dagelijkse Bestuur van het waterschap, in afstemming met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

De indieners krijgen schriftelijk bericht nadat het Dagelijks Bestuur naar aanleiding van de zienswijzen, adviezen over de definitieve nota VKA of het MER Fase 1 een besluit heeft genomen. In de uitgaande brief wordt de Nota van Antwoord als bijlage opgenomen en wordt aan de indiener aangegeven welk nummer de ingediende zienswijze heeft gekregen. In de Nota van Antwoord zijn de zienswijzen van natuurlijke personen namelijk geanonimiseerd. Ten slotte wordt in de brief ook de verwijzing opgenomen naar de website waar de vastgestelde nota VKA en MER fase 1 door Waterschap Limburg gepubliceerd zijn.

Nadat het VKA van het dijktraject Well definitief is vastgesteld door het Waterschap Limburg wordt de verkenningsfase afgesloten en gaat het dijktraject de planuitwerkingsfase in. Daarin worden ook de zienswijzen meegenomen die gaan over de verdere uitwerking van het ontwerp en nadere onderzoeken. In de planuitwerkingsfase worden het voorkeursalternatief en de inpassing daarvan verder uitgewerkt en gedetailleerd. Het uiteindelijke ruimtebeslag (hoogte en breedte, de afmeting) kan nog afwijken van het vastgestelde voorkeursalternatief, omdat er gewerkt is met een indicatieve hoogte (zie ook paragraaf 2.1). Het uitgewerkte ontwerp wordt vastgelegd in een Projectplan

Waterwet (of projectbesluit Omgevingswet als de omgevingswet in werking is getreden). In het Projectplan Waterwet worden de mogelijke inpassingsvarianten van het vastgestelde voorkeursalternatief (VKA) beschreven en afgewogen. Hierbij merken wij op, dat we tot het ontwerp Projectplan nog vele ontwerpessies, keukentafelgesprekken met direct betrokkenen en informatiebijeenkomsten houden, waarmee we de omgeving nauw zullen betrekken. Ook kan de nadere inpassing en uitwerking van de kering niet los gezien worden van de andere ontwikkelingen in het gebied, zoals de inrichting van de groene rivier en Maaspark Well. Daar zal door in ieder geval het Waterschap Limburg en de Gemeente Bergen gezamenlijk in opgetrokken worden.

Het ontwerpprojectplan Waterwet wordt door het Dagelijkse Bestuur van het waterschap vastgesteld en ter visie gelegd, met gelegenheid om zienswijzen naar voren te brengen. Na verwerking van de zienswijzen in het definitieve Projectplan wordt deze door het Dagelijkse Bestuur van het waterschap vastgesteld en ter goedkeuring aan de Gedeputeerde Staten van de Provincie Limburg voorgelegd. Na goedkeuring ligt het projectplan ter inzage en is er gelegenheid om beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State in te stellen. Na de planuitwerkingsfase volgt de realisatiefase, waarin de aanbesteding en uitvoering van de werkzaamheden plaatsvinden, conform het vastgestelde projectplan.

1.4 Leeswijzer

Deze Nota van Antwoord bestaat uit drie delen en een samenvatting. In het eerste deel (hoofdstuk 2) geven we antwoord op veelvoorkomende vragen en opmerkingen in de diverse zienswijzen. Dit betreft onder andere de norm voor hoogwaterbescherming en het mogelijk opheffen van beperkingen in gebieden die buitendijks komen. In het tweede deel (hoofdstuk 3) behandelen we de individuele zienswijzen. Hierbij geven we ook aan of zienswijzen leiden tot aanpassingen in de ontwerpnota VKA en/of het MER. In het derde deel (hoofdstuk 4) zijn de binnengekomen adviezen beschreven. Ook hier geven we onze reactie en geven we aan of de reacties leiden tot aanpassingen of aanvullingen op de ontwerpnota VKA en/of het MER. Ten slotte geven we in hoofdstuk 5 een gedetailleerd overzicht van de aanpassingen en aanvullingen op de ontwerpnota VKA en/of het MER.

2 DEEL 1: Beantwoording veelvoorkomende vragen en opmerkingen

In de zienswijzen zijn over diverse thema's soortgelijke vragen gesteld en/of opmerkingen gemaakt. In dit deel wordt op deze vragen en opmerkingen ingegaan. In de beantwoording per indiener van de zienswijze wordt hier vervolgens, waar relevant, naar verwezen.

2.1 Norm voor hoogwaterbescherming

In 2019 is in opdracht van Provinciale Staten gewerkt aan de Bestuursopdracht Waterveiligheid, een onderzoek naar de normen voor waterveiligheid in Limburg. Aanleiding van dit onderzoek is onder meer de toenemende zorg in Limburg over de financiële-, maatschappelijke en landschappelijke impact in het gebied door de maatregelen die nodig zijn om te voldoen aan de normen voor hoogwaterveiligheid in de Waterwet, die sinds 1 januari 2017 gelden. Uitgangspunt is en blijft dat de hoogwaterveiligheid voor alle Limburgers gegarandeerd blijft.

Onderdeel van de uitkomsten van de Bestuursopdracht is een advies van het onafhankelijk adviesbureau HKV. Volgens de onderzoeker is de norm voor ongeveer de helft (22) van de (45) dijktrajecten in Limburg mogelijk te streng en zou hier een lagere norm te overwegen zijn. Naar aanleiding van het rapport van HKV wordt de Deltacommissaris - door de gezamenlijke overheden die werken aan de waterveiligheid van de Maas - gevraagd om een gezaghebbend advies over het vervolg. Ondertussen zijn voor de lopende projecten gezamenlijke afspraken gemaakt zodat het werken aan de waterveiligheid langs de Maas doorgaat. Uitgangspunt blijft dat deze gaan voldoen aan de normen die zijn opgenomen in de Waterwet van 2017. Dit geldt ook voor Well.

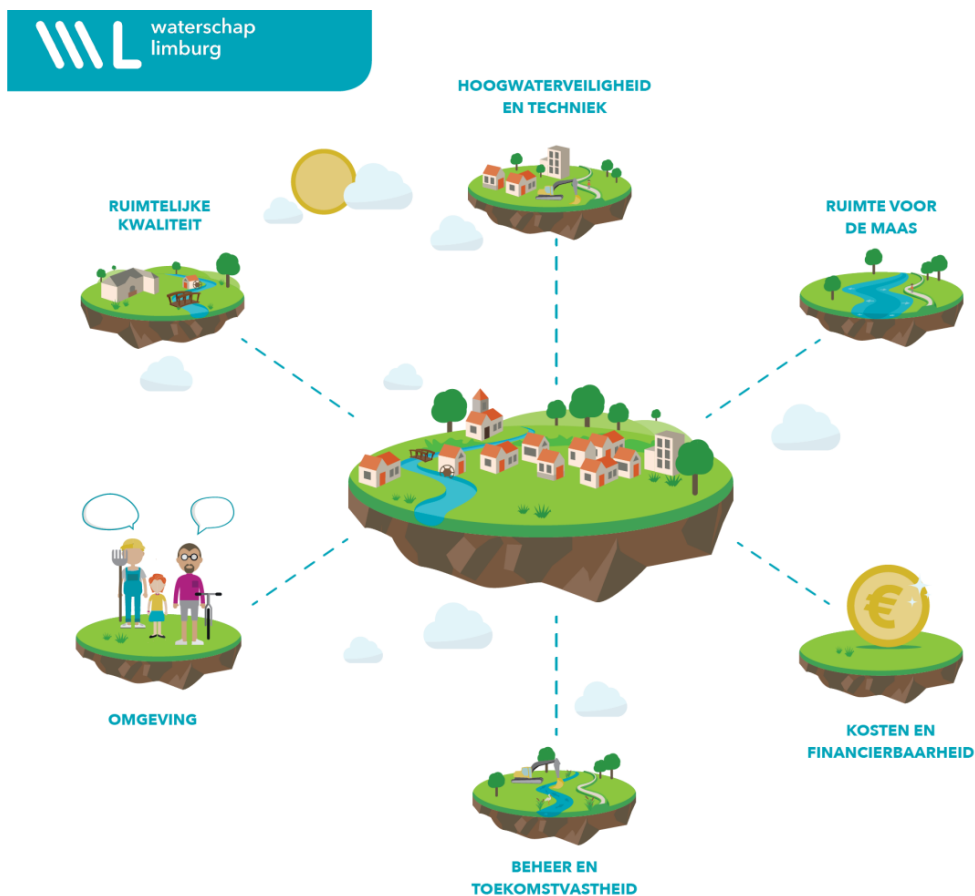
Voor zeven HWBP projecten, waaronder Well, zou de norm volgens het HKV-advies mogelijk lager kunnen. Over Well hebben de bestuurlijke partijen nadere afspraken gemaakt. De reden voor de aanpassing van o.a. het dijktraject in Well is gelegen in de onzekerheid of in de toekomst de huidige norm gehandhaafd blijft. Een beslissing hierover wordt genomen na de evaluatie van de Waterwet in 2024, mede op basis van het advies dat de Deltacommissaris zal geven. Daarom is gekeken naar mogelijkheden om, binnen de wetgeving en met behoud van de financiering, te komen tot een zo laag mogelijk ontwerp van de dijk. In de planuitwerkingsfase wordt nader op dit belangrijke onderdeel ingegaan, en wordt u hierover geïnformeerd.

De precieze hoogte van de kering bij Well is nog niet vastgesteld. Passend bij de vroege fase waar deze nota VKA een weergave van is, is er gewerkt met een indicatieve hoogteopgave gebaseerd op zes elementen: een faalkansbegroting, ontwerplevensduur (oftewel zichtjaar), rivierkundige uitgangssituatie (o.a. klimaatscenario's), buitendijkprofiel, de wettelijke norm met ondergrens van 1/100, en maximaal overslagdebiet. Daaruit komt een bandbreedte van benodigde aanleghoogte van de waterkering op circa 16,2 - 17,1 meter boven NAP.

In de volgende fase wordt de onderbouwing van de hoogteopgave nader gespecificeerd. Ook wordt de aanleghoogte nader berekend op basis van bijvoorbeeld grondonderzoeken. Daarmee biedt de planuitwerkingsfase genoeg ruimte om de uitkomsten van de overleggen naar aanleiding van de Bestuursopdracht te verwerken. Voor de vaststelling van het VKA en het MER Fase 1 vormt dit dus geen beperking.

2.2 Het VKA komt niet overeen met mijn voorkeur

Mogelijk ziet u uw voorkeur in tracé of type kering niet terug in het voorkeursalternatief. Ook als u uw voorkeur aan ons kenbaar heeft gemaakt, kan het zijn dat er een andere keuze gemaakt is. Dat komt door de vele belangen die meewegen in de afweging bij het type kering en het tracé. Om al die belangen af te wegen werkt het waterschap met een integraal afwegingskader, weergegeven in Figuur 1. Het beslaat zes thema's, namelijk: ruimtelijke kwaliteit, hoogwaterveiligheid en techniek, ruimte voor de Maas, omgeving, beheer en toekomstvastheid, en kosten en financierbaarheid. Bij iedere dijksectie zijn die zes thema's meegewogen, zoals beschreven in het MER Fase 1. In de Ontwerpnota VKA is per dijksectie toegelicht welke aspecten uit het afweegkader hebben geleid tot de keuze voor het VKA. Als uw voorkeur niet overeenkomt met het VKA, betekent dat dus niet dat uw belang niet is meegewogen, maar dat andere belangen doorslaggevend waren in de afweging.

Figuur 1. Integraal afwegingskader

2.3 Opheffen beperkingen in gebieden die buitendijks komen

Op sommige locaties wordt binnen het voorkeursalternatief voorzien dat bepaalde gebieden buitendijks komen te liggen. Ofwel omdat de dijk wordt verlegd, ofwel omdat de dijk in zijn geheel wordt verwijderd. Afhankelijk van de situatie wordt in deze gebieden (maatwerk)bescherming geboden of komt de bescherming tegen hoogwater te vervallen.

Deze gebieden kennen momenteel beperkingen die zijn opgelegd vanuit het waterschap en vanuit Rijkswaterstaat. Met het verleggen of verdwijnen van de dijk, veranderen mogelijk ook deze

beperkingen. Er zijn meerdere vragen gesteld over de beperkingen die nu gelden in die gebieden: komen die te vervallen, en op welke termijn?

Beperkingen vanuit het waterschap

Ter bescherming van de dijk gelden er regels in de gebieden op en rondom de dijk. Deze gebieden (zogenoemde zones) en bijbehorende regels zijn vastgelegd in de legger van het waterschap. Ligt uw perceel in een van deze zones, dan kan het zijn dat activiteiten die u op dat perceel wilt uitvoeren, vergunningsplichtig zijn. De legger van het waterschap kunt u raadplegen via de website van het Waterschap¹.

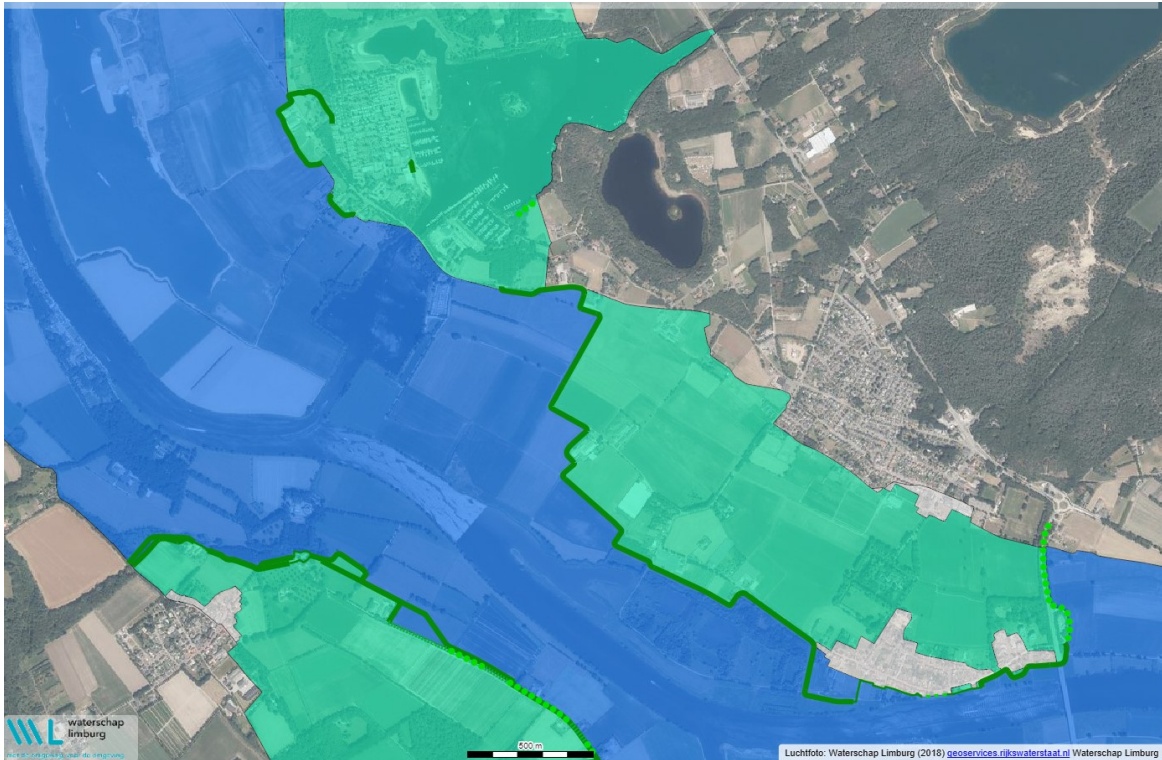
Door het verwijderen of verleggen van de dijk, kan het zijn dat uw perceel niet meer binnen een van deze zones valt óf juist binnen deze zones komt te liggen. De regels die gelden voor bescherming van de dijk (zoals een vergunningplicht) komen te vervallen of worden juist van toepassing zodra de leggerkaart is aangepast. De aanpassing van de leggerkaart vindt plaats parallel aan het vaststellen van het projectbesluit.

Beperkingen vanuit Rijkswaterstaat

Naast beperkingen vanuit het waterschap, kunnen er voor uw percelen beperkingen gelden vanuit Rijkswaterstaat. Het gebied dat momenteel is aangemerkt als rivierbed van de Maas valt binnen die beperkingen. In Figuur 2 is het rivierbed ter plaatse van Well weergegeven, zoals dat is opgenomen in de Beleidslijn Grote Rivieren (BGR). In Well kent de BGR drie type gebieden, elk met eigen beleidsregels: stroomvoerend regime (blauw), bergend regime (groen) en gebieden die vrij zijn gesteld van vergunningsplicht (grijs gearceerd, delen van centrum Oud Well en de Paad). Meer informatie hierover kunt u vinden op de Helpdesk Water².

¹ <https://www.waterschaplimburg.nl/uwbuurt/kaarten-meetgegevens/leggerkaart/>

² <https://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/wetgeving-beleid/waterwet/beleidsregels/beleidslijn-grote/>. Voor Well gaat het om kaartbladen 19 en 20.

Figuur 2. Huidige kering (groene lijn) en aangewezen gebieden binnen de Beleidslijn Grote Rivieren

Met de aanleg van nieuwe dijken en het versterken of vervallen van dijken, verandert de rivierkundige situatie van de Maas. De overstroombaarheid van de dijken wordt opgeheven en het gebied in de 'Groene rivier' krijgt met hoog water een stromende in plaats van bergende functie. Dit betekent dat mogelijk de (juridische) rivierbedstatus ook zal veranderen. De juridische verandering van rivierbedstatus wordt door het Rijk bepaald. Op dit moment zijn er geen afspraken over het moment waarop een eventuele verandering in juridische status zal worden doorgevoerd. Het waterschap werkt samen met Rijk, Rijkswaterstaat, Provincie Limburg en de Maasgemeentes aan een redeneerlijn om hier helderheid in te krijgen. Het uiteindelijke besluit over de redeneerlijn dient door de minister genomen te worden.

3 DEEL 2: Ingediende zienswijzen en individuele reactie

In dit gedeelte vindt u een aparte reactie per zienswijze. Iedere zienswijze heeft een aparte tabel, waar per punt gereageerd wordt. De reacties op zienswijzen van individuen zijn geanonimiseerd, en het nummer van uw zienswijze heeft u per brief toegestuurd gekregen. De tabel geeft van links naar rechts het volgende weer: het nummer van de zienswijze; een samenvatting van uw opmerking; een kruisje bij het document waar uw zienswijze betrekking op heeft; de reactie van Waterschap Limburg op uw opmerking; en of er een wijziging in het MER Fase 1 of het VKA is doorgevoerd. Nadere details over wijzigingen in het MER of VKA kunt u vinden in paragraaf 5.1 en 5.2.

3.1 Zienswijze 1

Zienswijze kenmerk	Samenvatting zienswijze	MER	VKA	Reactie	Wijziging VKA/MER?
W_001_A	Ad1. U geeft aan uw woning graag opgevijseld of herbouwd te zien, en voor het restant van uw perceel de waterschapsbeperkingen opgeheven te zien.		X	Wij zijn met u in overleg over het maatwerk dat bij uw woning zal worden toegepast. Opvijselen is een van de opties die we onderzoeken. Waterschap Limburg zal samen met u bekijken welk maatwerk het best past. Momenteel liggen uw percelen in de beschermingszone van het waterschap. Deze zone komt te vervallen na verwijdering van de kering. Wel willen we u er op wijzen dat er ook beperkingen van Rijkswaterstaat gelden op uw percelen, omdat die momenteel staan aangemerkt als rivierbed. De status van rivierbed zal naar verwachting ongewijzigd blijven aangezien het in de toekomst formeel buitendijks gebied betreft. Zie ook de uitleg hierover in paragraaf 2.3.	Geen wijzigingen doorgevoerd
W_001_B	Ad2. U verzoekt om het aanvullend ophogen van 1500 m ² om een bijgebouw		X	Hoewel hier nog geen besluit over is genomen en er in dit stadium nog geen harde uitspraak over kan worden	Geen wijzigingen

HWBP Noordelijke Maasvallei

	op te plaatsen, ter compensatie van de huidige bijgebouwen die onbeschermd zullen raken.			gedaan, gaat het waterschap uit van de 250 m ² zoals besproken tijdens ons laatste gesprek op 10 februari 2020.	doorgevoerd
W_001_C	Ad3. U oppert de mogelijkheid voor gronduitruil ten behoeve van de wegverhoging.		X	Wij danken u voor het meedenken en het aanbod, en hier lijken inderdaad mogelijkheden te liggen. We komen ook hier in volgende gesprekken met u op terug.	Geen wijzigingen doorgevoerd
W_001_D	Ad4. U vraagt zich af of ophogen van het recreatiepark ook ophogen van twee van uw percelen betekent.		X	Uw percelen worden niet opgehoogd als gevolg van de ophoging van het recreatiepark. Dit is hieronder toegelicht, waarbij we ook graag refereren naar onze toelichting per mail (d.d. 27 maart 2020). In de afbeelding op p.2 in Bijlage I van uw zienswijze zijn de 'maatwerklocaties' met lichtgroen gearceerd. Voor elk van deze locaties wordt verkend op welke wijze maatwerkbescherming geboden wordt. Dat wil niet zeggen dat hetzelfde maatwerk wordt toegepast. In figuur 15 in de nota VKA staan de plannen preciezer aangegeven, die zich beperken tot ophoging van de toegangswegen tot het park (o.a. Halve Maanweg) en een strook kampeerterreinen langs het water. Uw perceel wordt dus niet opgehoogd als gevolg van ophoging van het recreatiepark.	Geen wijzigingen doorgevoerd

3.2 Zienswijze 2

Zienswijze kenmerk	Samenvatting zienswijze	MER	VKA	Reactie	Wijziging VKA/MER?
W_002	U geeft aan door Maaspark Well een aantal percelen (deels eigendom, deels pacht) te verliezen. De beoogde vervangende locatie wordt nu geraakt door de dijkversterking. Daarnaast heeft u twee percelen die niet door Maaspark Well, maar door de dijkverbetering en gebiedsontwikkeling binnen de groene rivier geraakt zullen worden. U ziet beide als een inbreuk op uw eigendomsrecht, en verzoekt om schadeloosstelling.		X	<p>Op en rond de eigendomspercelen van uw cliënt, en de door uw cliënt beoogde vervangende locatie, komt een aantal ontwikkelingen van meerdere partijen samen. De begrenzing van de groene rivier als gevolg van de positionering van de dijktracés; het grondbeslag van de beoogde keringen in dit gebied; de inrichting van de groene rivier; en de aansluiting op en samenhang met het Maaspark Well, zijn ontwikkelingen die niet alleen vanuit Waterschap Limburg zijn geïnitieerd. U geeft aan dat deze ontwikkelingen onverenigbaar zijn met het belang van uw cliënt. De firma Kampergeul is samen met de Gemeente Bergen verantwoordelijk voor Maaspark Well. De Gemeente Bergen is leidend wat betreft de inrichting van de groene rivier en de aansluiting op het Maaspark Well.</p> <p>Of, en in hoeverre, de systeemmaatregel dan wel de dijkversterking de oorzaak vormen voor de door u aangegeven consequenties wordt in de planuitwerkingsfase nader uitgezocht en meegewogen bij de uiteindelijke tracékeuze in het projectplan. In hoeverre sprake is van schade die voor vergoeding in aanmerking komt, wordt op basis van het definitieve Projectplan Waterwet beoordeeld volgens</p>	Geen wijzigingen doorgevoerd

HWBP Noordelijke Maasvallei

				<p>de wettelijke regelingen die daarop van toepassing zijn. Artikel 7.14 Waterwet bevat een grondslag voor het op verzoek toekennen van een vergoeding van schade als gevolg van de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid in het kader van het waterbeheer, voor zover de schade redelijkerwijs niet of niet geheel voor rekening van de betrokkene behoort te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd. In de “Verordening Nadeelcompensatie Waterschap Limburg” is uitgewerkt hoe een verzoek om schadevergoeding wordt behandeld. U kunt hier meer over lezen op de website van Waterschap Limburg³. Als het gaat om het verwerven van de eigendom van gronden dan is de Ontheffingswet het toepasselijke wettelijke kader.</p>	
	<p>Daarnaast geeft u aan dat deze pijnpunten onvoldoende in de ontwerpnota VKA en MER Fase 1 naar voren komen, en gedetailleerder onderzoek behoeven.</p>		X	<p>De nota VKA heeft het karakter van een bestuurlijke voorkeur en is niet een formeel juridisch besluit. De door u aangedragen overwegingen kunnen in de vervolgfase worden meegenomen bij de verdere uitwerking. Wij zullen hierover met u in overleg treden.</p>	<p>Geen wijzigingen doorgevoerd</p>

³ <https://www.waterschaplimburg.nl/projectinformatie/schade/>

3.3 Zienswijze 3

Zienswijze kenmerk	Samenvatting zienswijze	MER	VKA	Reactie	Wijziging VKA/MER?
W_003_A Waterschap sbedrijf Limburg	U constateert dat het VKA niet overeenkomt met uw voorkeur, met name wegens het buitendijks komen te liggen van het rioolgemaal in uw beheer.		X	Zoals u aangeeft heeft er tijdens de verkenningsfase overleg met u plaatsgevonden. Wij zijn daardoor op de hoogte van uw voorkeur (rioolgemaal binnendijks) en hebben goed zicht op de consequenties indien het rioolgemaal buitendijks komt. Deze informatie is meegenomen in de afweging tot het VKA. Bij de keuze voor het tracé in sectie 5 ter hoogte van de Nicolaasstraat, woog naast uw voorkeur ook het belang mee van zoveel mogelijk ruimte voor de Maas; een goede aansluiting op de kering in de achtertuinen; en een zo recht mogelijk tracé.	Geen wijzigingen doorgevoerd
W_003_B Waterschap sbedrijf Limburg	U geeft aan dat het buitendijks komen te liggen van het gemaal significante kosten en werkzaamheden tot gevolg heeft, en benoemt aandachtspunten voor de volgende ontwerpfase.		X	Wij herkennen de aandachtspunten die u benoemt en blijven uiteraard met u in gesprek om samen tot de juiste oplossing te komen bij de bescherming of verplaatsing van het gemaal.	Geen wijzigingen doorgevoerd

3.4 Zienswijze 4

Zienswijze kenmerk	Samenvatting zienswijze	MER	VKA	Reactie	Wijziging VKA/MER?
W_004_A Brienen aan de Maas	U geeft aan dat een vaste kering gedeeltelijk uitgevoerd in glas en het (deels) ophogen van het terras goed past		X	Wij begrijpen het belang van uitzicht vanuit uw restaurant, en hebben daar in de verkenningsfase met u over gesproken. Demontabel glas vergt een grotere	Geen wijzigingen doorgevoerd

HWBP Noordelijke Maasvallei

	bij de behoefte van uw restaurant. Daarbij oppert u om het glas demontabel te maken, en benadrukt u dat het ophogen van het terras niet ten kosten mag gaan van het aantal zitplaatsen noch het uitzicht vanuit het restaurant.			inspanning van de beheerder en vraagt vanwege het gewicht om de inzet van een hijskraan. Om deze redenen beperkt het waterschap deze handelingen zoveel als mogelijk en kunnen we niet meegaan in het toepassen van demontabel glas. Wel blijven we in de volgende fase met u in gesprek om tot een goede oplossing te komen voor de inpassingsvraagstukken, waaronder een ophoging van het terras.	
W_004_B Brienen aan de Maas	U vraagt aandacht voor het behoud van voldoende parkeergelegenheid bij het restaurant.		X	Waterschap Limburg heeft aangegeven te willen investeren in zichtbehoud ter hoogte van het plein, en de omgeving heeft te kennen gegeven dat de geparkeerde auto's de belevingswaarde en het zicht belemmeren. Bij de herinrichting van het plein moet duidelijk zijn hoe omgegaan wordt met parkeren, maar dit betekent niet dat het waterschap hier over gaat. Het is aan de gemeente om hierover, in samenspraak met de belanghebbenden, een afweging te maken. Wij begrijpen uw belang in parkeergelegenheid nabij het restaurant, en blijven u bij de herinrichting van het plein betrekken.	Geen wijzigingen doorgevoerd

3.5 Zienswijze 5

Zienswijze kenmerk	Samenvatting zienswijze	MER	VKA	Reactie	Wijziging VKA/MER?
W_005_A Belangengroep	U stelt dat in het afwegingskader voor het type kring de wensen van het Waterschap zijn opgenomen, en dat in		X	Wij vinden het spijtig dat u dit zo ervaart, aangezien het de expliciete wens is van het waterschap en Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) om een	Geen wijzigingen doorgevoerd

HWBP Noordelijke Maasvallei

<p>Grotestraat e.o. Well</p>	<p>toepassing van dat kader op sectie 1 t/m 5 enkel op de wensen van bewoners, en niet van het waterschap, wordt ingekort.</p>			<p>integrale afweging te maken. Het integrale afwegingskader in paragraaf 3.1 noemt daarom naast bijvoorbeeld Beheer en toekomstvastheid, ook Omgeving en Ruimtelijke kwaliteit.</p> <p>Deze integrale afweging (zoals beschreven in paragraaf 3.1 van de nota VKA en nader onderbouwd in het beleid "Afwegingskader type kering" van het waterschap) is weergegeven in de praatplaat zoals opgenomen in Bijlage II van de Ontwerpnota VKA. Wanneer bijvoorbeeld ruimtelijke inpassing niet mogelijk is, en een dichte wand tot onevenredige aantasting van publieke of private belangen leidt, kan er gekeken worden naar de toepassing van glas en/of een demontabele coupure. Dat is in sectie 1 t/m 5 gebeurd: in de tuinen van Grotestraat 13 t/m 49, langs Brien en aan de Maas en op het plein wordt gewerkt met demontabele coupures en een demontabele wand. Wij scharen ons achter de uitkomst van de integrale afweging, ook al is die voor het waterschap ongunstig gezien de benodigde beheersinspanning, zoals de sluitingsoperatie, en het daaruit voortvloeiende veiligheidsrisico. Bovendien neemt het areaal demontabel met circa 20% toe voor dijktraject Well, wegens de verhoging van de kering. Er is dus wel degelijk ingeboet op het belang van het waterschap, als gevolg van de integrale afweging waarin uw belangen zijn meegewogen.</p>	
<p>W_005_B</p>	<p>U stelt voor om het vaststellen van de</p>	<p>X</p>	<p>X</p>	<p>Het waterschap heeft de wettelijke taak om Limburg</p>	<p>Geen</p>

HWBP Noordelijke Maasvallei

<p>Belangengroep Grotestraat e.o. Well</p>	<p>nota VKA en MER Fase 1 op te schorten in het licht van de bestuursopdracht van de Provincie Limburg. Daarvoor geeft u twee argumenten: 1) een eventuele verlaging van de hoogte zou leiden tot een wijziging van kosten van de verschillende typen keringen; 2) een eventuele verlaging zou ook een vermindering van het areaal demontabel betekenen, en omdat een demontabele balk verhogen makkelijker is dan glas aanpassen.</p>		<p>te beschermen tegen hoogwater. Er zijn in het kader van de bestuursopdracht twee belangrijke voorwaarden meegegeven: voldoen aan de normen voor hoogwaterveiligheid in de Waterwet die sinds 1 januari 2017 gelden, en het garanderen van hoogwaterveiligheid voor alle Limburgers blijft het uitgangspunt. Meer hierover leest u in paragraaf 2.1. Opschorten van de dijkverbetering is dus geen optie, maar er is in de volgende fase genoeg ruimte om de uitkomsten mee te nemen.</p> <p>Bovendien leidt opschorten niet tot een keuze voor een ander type kering, aangezien het streven van het waterschap ongewijzigd blijft: het terugbrengen van het areaal demontabele kering (voor Well leidt het VKA echter tot een toename van ca. 20%). Dat belang is meegewogen samen met vijf andere belangen (ruimtelijke kwaliteit, hoogwaterveiligheid en techniek, ruimte voor de Maas, omgeving, en beheer en toekomstvastheid), waaronder uw belang voor zicht. Deze integrale afweging van belangen (zoals beschreven in paragraaf 3.1 van de nota VKA en nader onderbouwd in het beleid "Afwegingskader type kering" van het waterschap) is weergegeven in de praatplaat zoals opgenomen in Bijlage II van de nota VKA.</p> <p>Daaruit volgt dat demontabele coupures of deuren worden toegepast ten behoeve van het functioneel gebruik (toegankelijkheid) van de tuin. De</p>	<p>wijzigingen doorgevoerd</p>
--	--	--	--	------------------------------------

HWBP Noordelijke Maasvallei

				<p>demontabele coupure wordt niet toegepast ten behoeve van zichtbehoud op de tuin; daarin wordt u tegemoet gekomen middels toepassing van een borstwering met glas. Zouden we in Well extra demontabele coupures toepassen ten behoeve van zichtbehoud op, in plaats van functioneel gebruik van, de tuin, dan zouden op soortgelijke plekken in Limburg soortgelijke wensen moeten worden gehonoreerd. Hier zitten ook veel locaties tussen waar nu nog geen demontabel wordt toegepast. Dit zou binnen het beheergebied van Waterschap Limburg tot een onacceptabele toename van beheerkosten en – inspanning leiden. De omvang van de benodigde beheerinspanning wordt dan een te groot veiligheidsrisico.</p>	
<p>W_005_C Belangengroep Grotestraat e.o. Well</p>	<p>U stelt dat in sectie 1 het leidend principe onvoldoende is gevolgd, omdat het verhogen van de groene kering tussen Grotestraat 7 en 7a het contact met de Maas volledig doet verdwijnen. U stelt coupures voor om dat contact te kunnen behouden, en de pleisterplaats met uitzicht op Wanssum in waarde te kunnen behouden.</p>		X	<p>Het leidend principe van Contact met de Maas beschrijft publieke pleisterplaatsen (die een heldere zichtrelatie met de Maas houden of krijgen) als pleisterplaatsen waar bewoners en toeristen zich verzamelen. In de beschrijving wordt gerefereerd naar onder meer dorpsfronten, caféterrassen en veerstoepen.</p> <p>De weg ter hoogte van Grotestraat 7 en 7a valt ons inziens niet onder deze definitie van publieke pleisterplaats. Er is daarmee geen zwaarwegende reden om een andere oplossing (zoals glas) te kiezen omwille van zichtbehoud. Daarom wordt er geen glas</p>	<p>Geen wijzigingen doorgevoerd</p>

HWBP Noordelijke Maasvallei

				<p>noch een demontabele coupure toegepast. Deze keuze is gebaseerd op de integrale afweging, zoals beschreven in paragraaf 3.1 van de nota VKA, het beleid "Afwegingskader type kering" van het waterschap en weergegeven in de praatplaat zoals opgenomen in Bijlage II van de nota VKA.</p> <p>De picknicktafel kan worden gezien als een kleine publieke pleisterplaats. Deze wordt daarom opnieuw ingepast met behoud van de zichtrelatie met de rivier. De verhoging van de dijk kan goed ingepast worden, en daar is al veel aandacht aan besteed tijdens twee ontwerpateliers d.d. 8 oktober 2019 en 11 november 2019. In de volgende fase zal dit ontwerp verder uitgewerkt worden, wederom in nauw contact met de omgeving.</p>	
W_005_D Belangengroep Grotestraat e.o. Well	U adviseert ons om bij sectie 2 en 5 in nauw overleg met de betreffende bewoners, en de pastoor voor wat betreft het kerkhof en de kapel, te blijven.		X	Die aanbeveling nemen wij ter harte.	Geen wijzigingen doorgevoerd
W_005_E Belangengroep Grotestraat e.o. Well	U stelt voor om de herinrichting van het plein van Oud Well te benoemen als meekoppelkans. Ook geeft u aan de demontabele wand daar graag zo breed mogelijk te zien, om als venster op de Maas te dienen.		X	Wij delen het belang dat u hecht aan de herinrichting van het plein van Oud Well. Bij de meekoppelkansen (paragraaf 1.4 van de nota VKA) staat nu het parkeervraagstuk in het centrumgebied benoemd, maar niet de herinrichting van het plein als zodanig. Dat is echter omdat meekoppelkansen geen onderdeel zijn van de opgave van de dijkverbetering, maar een kans die een andere partij graag zou aanhaken. De	Geen wijzigingen doorgevoerd

HWBP Noordelijke Maasvallei

				<p>herinrichting van het plein ziet het waterschap echter wel degelijk als inpassingsvraagstuk van de kering, en daarmee als integraal onderdeel van de dijkverbetering. Het staat ook benoemd als onderdeel van de gebiedsontwikkeling (paragraaf 1.2.4). De precieze inpassing van de kering op het plein, en daarmee ook de afmeting van de demontabele wand, zal in de planuitwerking bepaald worden. Daarbij is een goede inpassing en behoud van contact met de Maas zeker belangrijk, en zult u wederom betrokken worden.</p>	
<p>W_005_F Belangengroep Grotestraat e.o. Well</p>	<p>U stelt dat de schets van bijlage III van de Ontwerpnota voor Grotestraat 13 – 17a geen juiste weergave is van het besprokene met u op onder andere 11 februari 2020.</p>		X	<p>In de nota VKA is het tracé en type kering vastgelegd, wat overal middels een indicatieve lijn is aangegeven. Met de bewoners van Grotestraat 13 t/m 17a is die lijn al nader gedetailleerd, vooruitlopend op de planuitwerkingsfase. De twee varianten weergegeven in de schets van Bijlage III voor Grotestraat 13 t/m 17a zijn op 11 februari 2020 met betrokkenen besproken, en daar is een voorkeur voor variant 2 (coupure) voor de huisnummers 13, 13a en 17a uitgekomen, en een voorkeur voor variant 1 (trap) voor de huisnummers 15 en 17. In de volgende fase wordt nader gekeken naar de precieze inpassing in de tuinen, waarbij toegankelijkheid en bruikbare tuinen een belangrijk belang zijn. De schets van Bijlage III en het verslag van de bijeenkomst (zaaknr. 2020-Z2466, documentnr. 2020-D30734) vormen het vertrekpunt voor het vervolg in de planuitwerkingsfase. Dit staat ook vermeld in o.a. paragraaf 3.2.2 van de nota VKA. Wij</p>	<p>In het VKA is vermeld welke combinatie van varianten voor bewoners de voorkeur hebben, en dat dit in de planuitwerkingsfase definitief wordt ingepast. Ook is een verwijzing naar het verslag toegevoegd. Zie paragraaf 5.1 voor details over de</p>

HWBP Noordelijke Maasvallei

				zijn ons ervan bewust dat er daar nog belangrijke inpassingsvraagstukken liggen, en het staat dan ook als aandachtspunt voor de planuitwerkingsfase benoemd in paragraaf 4.2 van de nota VKA.	wijziging.
W_005_G Belangengr oep Grotestraat e.o. Well	U stelt dat het type kering gekozen voor de achtertuinen, namelijk vast met glas, geen neutrale score zou moeten krijgen voor visueel ruimtelijk karakter, gezien de barrièrewerking van glas.	X		De effecten van glas zijn aan de hand van meerdere aspecten beoordeeld, waaronder het aspect cultuurhistorie en het aspect landschap. Het criterium visueel-ruimtelijk karakter valt onder het aspect landschap. De benoemde barrièrewerking van glas is fysiek en daarmee negatief beoordeeld voor het aspect cultuurhistorie (paragraaf 14.4.2, p.110). Toepassing van glas is neutraal beoordeeld voor het criterium visueel-ruimtelijk karakter (paragraaf 14.4.2, p.108) aangezien glas geen visuele barrière vormt.	Geen wijzigingen doorgevoerd
W_005_H Belangengr oep Grotestraat e.o. Well	U verzoekt het waterschap meer bereidheid te tonen om oplossingen te bedenken voor het beheervraagstuk van demontabele keringen, en uit uw teleurstelling over de standvastigheid van het waterschap in dit opzicht. U benoemt nogmaals de wens om de zichtlijn tussen Grotestraat 13 en 13a te herstellen. Ook werpt u de vraag op of het openbaar belang van contact met de Maas, of het belang van het waterschap zwaarder weegt.		X	Wij begrijpen uw voorkeur voor vergroting van het areaal demontabel, en waarderen uw bereidheid om mee te denken over creatieve oplossingen daarvoor. Echter, zoals ook aangegeven in onze reactie d.d. 20 februari 2020 op uw brief d.d. 14 januari 2020 en in onze reactie onder W_005_B, is een vergroting van het huidige areaal voor het waterschap niet aanvaardbaar. Zoals onder W_005_B verwoord, wordt er geen demontabel toegepast ten behoeve van het behoud van zicht. Dit vanwege de precedentwerking op vergelijkbare locaties. Uw wens over de zichtlijn tussen Grotestraat 13 en 13a is ons bekend. Die zichtlijn valt ons inziens niet onder de definitie van publieke pleisterplaats. Er is	Geen wijzigingen doorgevoerd

HWBP Noordelijke Maasvallei

				daarmee geen zwaarwegende reden om een andere oplossing (zoals glas) te kiezen omwille van zichtbehoud. Voor een verdere onderbouwing van deze afweging verwijzen we ook naar paragraaf 3.1 van de nota VKA, het beleid "Afwegingskader type kering" van het waterschap en de besproken praatplaat zoals opgenomen in Bijlage II van de nota VKA.	
W_005_I Belangengroep Grotestraat e.o. Well	U bent het oneens met de stelling in het MER Fase 1 deel B dat na de werkzaamheden de tuinen naar eigen inzicht kunnen worden ingericht gezien de inspectiestrook en obstakelvrije zone, en verzoekt tot heroverweging van de inspectiestrook.	X		De formulering in het MER is voor de tuinen van Grotestraat 13 t/m 49 inderdaad niet juist, en hebben wij aangepast. Er wordt nu melding gemaakt van de inspectiezone en obstakelvrije zone. Wij kennen uw bezwaren wat betreft de obstakelvrije zone en inspectiestrook, en begrijpen dat die in kleine tuinen een significante ruimte innemen. Het waterschap heeft die stroken echter nodig voor het kunnen garanderen van uw veiligheid in geval van calamiteiten. In de obstakelvrije zone zijn de beperkingen in de inrichting en gebruik van de tuin beperkt. Wij denken in de volgende fase graag met u verder over mogelijke inrichting en gebruik van die zone, binnen de geldende beperkingen.	In het MER Fase 1 deel B is aangepast dat er voor de tuinen van Grotestraat 13 t/m 49 beperkingen in gebruik gelden in de obstakelvrije en inspectiezone. Zie paragraaf 5.2 voor details over de wijziging.

3.6 Zienswijze 6

Zienswijze kenmerk	Samenvatting zienswijze	MER	VKA	Reactie	Wijziging VKA/MER?
W_006	U geeft aan zich te kunnen vinden in het voorkeursalternatief ter plaatse van het Leuken, maar stelt/constateert dat de onderbouwing niet juist en/of onvolledig is. U stelt dat aan de beoordeling van tracé 7A in het MER Fase 1 een onjuist tracé ten grondslag ligt. U verzoekt daarom een correctie in het MER voor de effectbeoordelingen op de thema's ecologie, LCA, ruimtelijke kwaliteit, beheer en onderhoud, bedrijvigheid, planning en kosten.	X		<p>Wij vinden het fijn dat u zich kunt vinden in het voorkeursalternatief. Ook constateren wij dat uw zienswijze grotendeels terecht is: het daadwerkelijke tracé van alternatief 7A is (op basis van nadere hoogtemetingen) naar verwachting ca. 40 meter langer dan waar rekening mee is gehouden in het MER. Wij hebben voor alle thema's onderzocht of de gewijzigde tracélengte invloed heeft op de effectbeschrijving en -beoordeling. Hieronder is per thema toegelicht wat deze wijziging in tracélengte betekent voor de effectbeoordeling. Zoals u ook zelf constateert hebben deze wijzigingen geen gevolgen voor de keuze van het VKA.</p> <p>Thema ecologie Doordat wij geen zicht hebben op mogelijk aanwezige beschermde natuurwaarden in het niet onderzochte bosgebied (geen veldbezoek en geen waarnemingen bekend in beschikbare databases), kunnen wij de effectbeoordeling op beschermde soorten niet aanpassen. Om te voorkomen dat beschermde waarden over het hoofd worden gezien, nemen wij dit op als een leemte in kennis in MER Fase 1.</p>	In het MER fase 1 zijn aanpassingen gedaan voor de beoordeling van tracé 7A. Zie paragraaf 5.2 voor details over de wijziging.

			<p>Thema Landschap, Cultuurhistorie en Archeologie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tekstuele aanpassingen over de mate waarin het bosgebied wordt aangepast (bij effectbeoordeling op 'groene karakter'). - aanpassing van beoordeling op groene karakter in bijlage 4 effecttabel van negatief (-) naar zeer negatief (--) en in de samenvatting van het MER. - aanpassing van beoordeling op visueel-ruimtelijk karakter, van neutraal (0) naar negatief (-) <p><i>Nb. De beoordeling van alternatief 7B op het groene karakter wordt niet aangepast, maar blijft in de worst case situatie zeer negatief. In paragraaf 14.4.3 is toegelicht dat als de bomerij langs 't Leuken behouden wordt, de effectbeoordeling verandert van zeer negatief (--) naar negatief (-) of zelfs neutraal (0).</i></p> <p><i>Nb. Geen aanpassing effecten op historische geografie. Als er geen historische geografische elementen aanwezig zijn, is er geen sprake van effecten.</i></p> <p><i>Nb. Geen aanpassing beoordeling archeologie. De langere tracélengte betekent wel een grotere kans op verstoring, maar verandert de beoordeling (-) niet.</i></p> <p>Doelbereik Ruimtelijke kwaliteit</p> <p>Vanuit ruimtelijke kwaliteit zijn er in dijksectie 7 geen onderscheidende verschillen vanuit ruimtelijke kwaliteit omdat beide alternatieven inspelen op andere leidende principes. De onderbouwing in het MER was summier en is nu nader onderbouwd.</p>	
--	--	--	--	--

HWBP Noordelijke Maasvallei

				<p>Beheer en onderhoud Aanpassing van de beoordeling op beheer en onderhoud voor alternatieven 7A en 7B. Tijdens normale omstandigheden scoort 7A negatief (-) en 7B neutraal (0). Tijdens hoogwater is er voor beide geen effect (0).</p> <p>Woon- en leefomgeving - Bedrijvigheid: toelichting opnemen dat alternatief 7A een perceel van een particulier doorsnijdt. - Hinder tijdens aanleg: alternatief 7A scoort ook zeer negatief als gevolg van het kruisen (en ophogen) van de weg.</p> <p>Planning Beide alternatieven hebben een risico op de planning en scoren daarmee negatief (-).</p> <p>Kosten Geen wijziging. De extra lengte (ca. 40m) heeft zeer beperkte invloed op de verhouding in kosten en leidt niet tot een andere beoordeling.</p>	
--	--	--	--	--	--

3.7 Zienswijze 7

Zienswijze kenmerk	Samenvatting zienswijze	MER	VKA	Reactie	Wijziging VKA/MER?
W_007	U geeft aan de voorkeur te hebben voor		X	Wij begrijpen uw zorgen, en uw belangen zijn ons	Geen

HWBP Noordelijke Maasvallei

	een tracé zo ver mogelijk van uw tuinen af en zonder zichtbelemmering vanuit uw huizen. U verwijst daarbij naar het beeldkwaliteitsplan en projectplan van de Kasteelsehof. Daarnaast geeft u aan de dijk liever niet toegankelijk te hebben voor fietsers en wandelaars in verband met uw privacy.			helder. We geven graag gehoor aan uw verzoek u in de volgende fase nauw te betrekken bij de nadere bepaling van het tracé en het gebruik van de kering.	wijzigingen doorgevoerd
--	---	--	--	---	-------------------------

3.8 Zienswijze 8

Zienswijze kenmerk	Samenvatting zienswijze	MER	VKA	Reactie	Wijziging VKA/MER?
W_008	U uit uw tevredenheid over het VKA van sectie 8, namelijk tracé 8B. Daarbij deelt u wel uw zorgen over de plannen, en geeft aan uit te zien naar de nauwe afstemming met deskundigen in de volgende fase.		X	Wij begrijpen dat het maatwerk ingrijpend is, en zullen in de volgende fase inderdaad nauw met u in gesprek blijven. Daarbij worden de benodigde deskundigen betrokken, net als in de afgelopen paar maanden.	Geen wijzigingen doorgevoerd

3.9 Zienswijze 9

Zienswijze kenmerk	Samenvatting zienswijze	MER	VKA	Reactie	Wijziging VKA/MER?
W_009	U maakt op uit Figuur 15-7 van het MER Fase 1 dat de dijk en pipingmaatregel van tracé 7A/7B ruimtebeslag heeft uw perceel, waar u recreatieve bedrijfsvoering voorzien heeft. Daarmee	x		Het klopt dat er ruimtebeslag is op uw perceel, en dit is aangepast in het MER Fase 1 deel B. Deze aanpassing leidt niet tot een wijziging in keuze wat betreft het tracé bij sectie 7. U heeft contact hierover gehad met onze omgevingsmanager Sjoerd Haitsma op	In het MER Fase 1 deel B is aangegeven dat er ruimtebeslag plaatsvindt op

HWBP Noordelijke Maasvallei

	vindt u de beoordeling dat er geen ruimtebeslag op tuinen plaatsvindt onjuist, en verzoekt u het waterschap u snel te contacteren.			7 mei 2020, en in de volgende fase blijven we hierover met u in gesprek.	een privaat perceel. Zie paragraaf 5.2 voor details over de wijziging.
--	--	--	--	--	--

3.10 Zienswijze 10

Zienswijze kenmerk	Samenvatting zienswijze	MER	VKA	Reactie	Wijziging VKA/MER?
W_010_A	U vraagt of het mogelijk is aan te geven wat de "termijn" is, waarop de onderdoorgang onder de N270 gecreëerd wordt.		x	Zoals aangegeven wordt het creëren van een onderdoorgang zo mogelijk gekoppeld aan het grootonderhoud van de provinciale weg. Op dit moment is nog onbekend wanneer het volgende grootonderhoud zal plaatsvinden.	Geen wijzigingen doorgevoerd
W_010_B	In het MER is aangegeven dat wanneer het kasteel buitendijks komt te liggen, het effect van de systeemmaatregel vergroot kan worden door de instroomopening bij de N270 (nog) breder te maken. In de ontwerpnota VKA is aangegeven dat voor de berekeningen van het effect van de systeemmaatregel is uitgegaan van een onderdoorgang van de N270 als hoogwatervrij brug met een drietal pijlers. Nu in het VKA de keuze is gemaakt om het kasteel buitendijks te leggen,		X	De vormgeving van de instroomopening is inderdaad nog niet definitief. In de planuitwerkingsfase wordt onderzocht waar binnen het zoekgebied direct ten westen van de kasteellaan tracé 10A2 zal lopen. Daarbij wordt wederom een integrale afweging gemaakt, waarin onder andere naar ruimtelijke inpassing, leefbaarheid, en rivierkunde wordt gekeken.	Geen wijzigingen doorgevoerd

HWBP Noordelijke Maasvallei

	maar nog niet om de onderdoorgang van de N270 breder te maken, wilt u weten van welke situatie wordt uitgegaan bij het vaststellen van het dijktraject. En wat dit inhoudt voor de ligging van het dijktraject 10A2 ter hoogte van de kasteellaan.				
W_010_C	In het MER – Deelrapport Rivierkunde is aangegeven dat de groene rivier zonder aanvullende ingrepen ongeveer gaat meestromen met een frequentie van eens per 5 jaar. U vraagt wat deze aanvullende ingrepen zijn en of deze binnen het kader van de systeemmaatregel vallen.	X		Op dit moment zijn geen ingrepen in het maaiveld voorzien, zoals een lokale maaiveldverlaging of de aanleg van een (kwel-)geul. Dergelijke maatregelen kunnen het instroompatroon van de groene rivier wijzigen. De gemeente Bergen is aan zet wat betreft de inrichting van de Groene Rivier, en er is een ambitie om het gebied een andere inrichting te geven. In de volgende fase worden deze maatregelen gecoördineerd voorbereid en nader uitgewerkt. Dan wordt duidelijk waar welk type (inrichting-) maatregelen worden genomen. De omgeving wordt hier te zijner tijd bij betrokken.	Geen wijzigingen doorgevoerd
W_010_D	In de ontwerpnota VKA is aangegeven dat de juiste ligging van het dijktracé 11A bij de woningen aan de Kasteelse Hof een aandachtspunt is. U zou graag opgenomen zien dat ook de ligging van het dijktracé 10A2 ter hoogte van de woningen Kasteellaan 16 en 27 een aandachtspunt vormt.		X	Dit vormt inderdaad een aandachtspunt voor de planuitwerkingsfase. Wij hadden dit geschaard onder het in de ontwerpnota VKA genoemde aandachtspunt “inpassing van taluds bij op- en afritten kruisingen van dijk en bestaande wegen in groene rivier”. In de planuitwerkingsfase wordt ook de kruising van de Kasteellaan nader uitgewerkt. Daarbij zijn ook de woningen Kasteellaan 16 en 27 een aandachtspunt. Dit is verhelderd in de nota VKA.	In de nota VKA is verhelderd dat de omliggende woningen ook worden meegenomen. Zie paragraaf 5.1 voor details over wijziging.
W_010_E	In het MER Deel A en Deel B wordt	X		In Deel A zijn alleen de onderscheidende effecten	In MER Fase 1

HWBP Noordelijke Maasvallei

	<p>vermeld dat er door de aanleg van de dijktracés 10A1/2 en 11A zichthinder ontstaat voor de aan het tracé gelegen woningen. De woningen aan de Kasteellaan zijn hierbij niet genoemd. U ziet graag opgenomen dat ook voor woningen aan de Kasteellaan 16 en 27 zichthinder ontstaat.</p>			<p>benoemd. Bij dijktracé 10A is alleen een onderscheid in het tracé ter hoogte van de Paad. Vandaar dat in Deel A alleen zichthinder bij de Paad is benoemd. In Deel B zijn wel alle effecten, ook niet onderscheidende, beschreven. Daar is aangegeven dat de alternatieven langs de woningen aan de Paad en Papenbeek lopen. De woningen Kasteellaan 16 en 27 liggen ook langs/nabij de Papenbeek en zijn hiermee impliciet meegenomen. Voor de duidelijkheid hebben we dit verhelderd in het MER Fase 1 deel B.</p> <p>Tracé 11 ligt dermate ver van uw woning dat dat weliswaar uw uitzicht verandert, maar niet belemmert. Voor de woningen in nieuw Well levert dit tracé geen zichthinder op.</p>	<p>deel B is verhelderd dat woningen aan de Kasteellaan hier ook zichthinder van ondervinden. Zie paragraaf 5.2 voor details over de wijziging.</p>
W_010_F	<p>In het beoordelingskader van het MER worden effecten van aanleg van dijken op de woon- en leefomgeving alleen beoordeeld op zichthinder, ruimtebeslag en passerbaarheid van tuinen. Indien voor de kruising van de dijksectie 10A1/2 met de Kasteellaan en Elsterendijk niet gekozen wordt voor een coupure, zou voor woningen die gelegen zijn nabij de dijkovergangen naar uw mening óók geoordeeld moeten worden over:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Extra geluidshinder van verkeer over de dijkovergang; - Extra zichthinder door (verlichting van) 	X		<p>Wij begrijpen dat de potentiële effecten die u benoemt, ingrijpend voor u kunnen zijn. Ze zijn echter zeer afhankelijk van de daadwerkelijke vormgeving en inrichting van de kering, en daar gaan we in de volgende fase naar kijken. Dan kunnen we ook de precieze effecten in kaart brengen, en die zullen meegewogen worden in de planuitwerkingsfase.</p>	<p>Geen wijzigingen doorgevoerd</p>

HWBP Noordelijke Maasvallei

	<p>verkeer over de dijkovergang; - Verlies van privacy door verkeer over verhoogde fiets/ rij/ wandelweg; - Extra hinder van uitlaatgassen van verkeer.</p>				
W_010_G	<p>U stelt dat door de aanleg van dijksectie 10A1/2 de natuurlijke afvoer van regenwater naar de lage gronden wordt verhinderd. U ziet graag een aanpassing in het MER waarin dit probleem wordt benoemd en meegenomen in de afwegingen. Ook wordt een oplossing voor dit probleem op prijs gesteld.</p>	X		<p>Door de systeemmaatregel komt er ter hoogte van sectie 10 een nieuwe dijk. Wat dit gaat doen met de afwatering van zowel regen- als grondwater is onderdeel van de planuitwerkingsfase. Het uitgangspunt hierbij is dat de nieuwe dijk geen verslechtering van de huidige situatie qua afwatering tot gevolg heeft. Mocht uit onderzoek blijken dat dit wel zo zou zijn, dan nemen we hiervoor maatregelen.</p>	<p>Geen wijzigingen doorgevoerd</p>

3.11 Zienswijze 11

Zienswijze kenmerk	Samenvatting zienswijze	MER	VKA	Reactie	Wijziging VKA/MER?
W_011_A	<p>U geeft aan dat uw voorkeur voor dijktracé 6A ter hoogte van 't Leuken 16 afwijkt van het VKA. U zou het tracé daar namelijk liever rechttrekken, en daarvoor voert u meerdere argumenten aan, die te maken hebben met hinder voor de omgeving, kosten en ruimtelijke inpassing.</p>		X	<p>Wij begrijpen uw voorkeur en belang, en dat het teleurstellend is als het VKA niet met uw voorkeur overeen komt. We hebben bij de keuze voor het tracé zo goed mogelijk rekening gehouden met alle belangen die spelen, waarover u meer kunt lezen in paragraaf 2.2. Op deze locatie woog zwaar mee dat een rechtgetrokken kering een (gedeeltelijk)vergund plan voor het winnen van delfstoffen van Kampergeul doorsnijdt. Het Waterschap vindt de voordelen van</p>	<p>Geen wijzigingen doorgevoerd</p>

HWBP Noordelijke Maasvallei

	Naast uw argumenten voor het rechtekken van de dijk, geeft u aan dat de plannen met betrekking tot dat gebied nog in ontwikkeling lijken te zijn. Dat biedt wellicht ruimte om een ander tracé te overwegen.			het rechtekken daar niet tegen opwegen.	
W_011_B	Wanneer inderdaad besloten wordt tot het rechtekken van het tracé, dan verzoekt u wel dat in het gebied dat dan binnendijks komt, bebouwing uitgesloten wordt. Anders zou dit alsnog tot zichthinder leiden.		X	Wij begrijpen uw wens, maar de bestemming en inrichting van het eventueel binnendijks getrokken gebied is niet in handen van het waterschap. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de gemeente, bij wie u deze wens daarom het best kenbaar kunt maken.	Geen wijzigingen doorgevoerd
W_011_C	Wanneer rechtekken van het tracé niet haalbaar zal zijn, dan heeft het uw voorkeur om buitendijks te versterken.		X	Het vertrekpunt van het VKA is binnendijks versterken. Deze voorkeur komt voort uit de integrale afweging waarin zowel uw belangen, als andere belangen zoals het behoud van rivierbed een rol spelen. In de planuitwerking wordt het benodigde ruimtebeslag nader in beeld gebracht, en bekeken of binnendijks versterken daadwerkelijk mogelijk is.	Geen wijzigingen doorgevoerd
W_011_D	U vindt het cruciaal om te weten wat de werkelijke ophoging van de dijk zal zijn, en wat de huidige hoogte is. Ook heeft u horen spreken over een nieuwe rekenmethode, en vraagt zich af wat dat voor de dijkhoogte zou kunnen betekenen.		X	Het huidige kruinniveau in dijksectie 6 is circa NAP + 15,3 meter. Voor de effectbeoordeling in het MER en in het VKA is uitgegaan van een aanleghoogte van circa NAP + 16,5 meter. In de planuitwerkingsfase wordt de benodigde hoogte precies berekend, o.a. op basis van voor een deel nog uit te voeren grondonderzoeken en de laatste inzichten. Ook vindt er momenteel vanuit de Bestuursopdracht overleg plaats over een eventuele aanpassing van de benodigde hoogte bij Well. Hierover leest u meer in paragraaf 2.1.	Geen wijzigingen doorgevoerd

3.12 Zienswijze 12

Zienswijze kenmerk	Samenvatting zienswijze	MER	VKA	Reactie	Wijziging VKA/MER?
W_012_A Kampergeul BV	<p>Ad. a. U geeft aan dat het VKA bij de Kamp ruimtelijk past binnen de door u beoogde invulling voor de rode ontwikkeling bij de Kamp. Door het verdwijnen van de primaire kering en daarmee het vervallen van de beperkingen/eisen van het Waterschap, ontstaat de gewenste vrijheid voor invulling van de rode ontwikkeling.</p> <p>U verzoekt om de rode ontwikkeling op te nemen op de plantekening van het VKA cf. de Wro-Zone zoals aangegeven in uw zienswijze. Tevens vraagt u de volgende tekstuele toelichting op te nemen: <i>“Hoogwatervrij terrein ten behoeve van Rode Ontwikkeling De Kamp te realiseren door Kampergeul BV (en/of haar rechtsopvolgers) in het kader van het project Maaspark Well Rivierverruiming. Vormgeving en invulling hoogwatervrij terrein nog nader uitwerken”</i></p>		X	<p>Momenteel ligt de rode ontwikkeling bij de Kamp binnen de beschermingszone van het waterschap. Deze zone komt te vervallen na verwijdering van de kering. Wel willen we u er op wijzen dat er ook beperkingen van Rijkswaterstaat gelden op deze percelen. Zie ook de uitleg hierover in paragraaf 2.3.</p> <p>Het Waterschap Limburg heeft de autonome ontwikkeling van Maaspark Well opgenomen in de plantekening van het VKA van Well, zoals te zien op figuur 15 (paragraaf 3.2.6) van het VKA. Daarin staat “autonome ontwikkeling Maaspark Well” genoemd.</p>	Geen wijzigingen doorgevoerd
W_012_B	Ad. b. U geeft aan dat onze		X	Wij begrijpen dat onze veronderstelling onjuist is en	In de nota VKA

HWBP Noordelijke Maasvallei

Kampergeul BV	veronderstelling dat de boerderijen De Kamp nr. 6 en nr. 8 gesloopt worden te voorbarig is. Voor De Kamp nr. 8 geldt dat deze monumentale status heeft, en dat onduidelijk is of deze boerderij in het kader van Maaspark Well gesloopt mag worden. U verzoekt om het opvijzelen van De Kamp nr. 8 mee te nemen als maatwerkoplossing in het VKA, indien deze boerderij niet gesloopt kan worden in het kader van Maaspark Well.			hebben de tekst in de nota VKA genuanceerd. Vooralsnog gaan wij uit van de ontwikkeling van een “nog nader vorm te geven en in te vullen hoogwatervrij terrein”, zoals u aangeeft. Mocht sloop uiteindelijk niet aan de orde zijn, dan zullen wij op dat moment beoordelen wat dit betekent in relatie tot de dijkversterking Well en daarover met u in overleg treden.	is de formulering over het slopen van woningen genuanceerd. Zie paragraaf 5.1 voor details over de wijziging.
W_012_C Kampergeul BV	Ad. c. U geeft aan dat een eventuele buitendijkse dijkversterking in sectie 6 mogelijk ten koste gaat van voorziene (en vergunde) te winnen hoeveelheid specie. U verzoekt bij de uitwerking van de dijkversterking hiermee rekening te houden door ofwel zoveel mogelijk binnendijks te versterken ofwel de mogelijk verloren winbare specie te vergoeden of te compenseren. U stelt voor om op dit traject de kering onder de weg te leggen, in aansluiting op tracé 7b.		X	In de volgende fase (planuitwerking) wordt het ontwerp in meer detail uitgewerkt en ontstaat zicht op het exacte ruimtebeslag dat binnen- en/of buitendijks nodig is voor de dijkversterking. In deze fase gaan we ook nader in gesprek met omliggende perceeleigenaren, waaronder Maaspark Well. Het Waterschap Limburg heeft op deze locatie nog geen vergunning verleend voor het winnen van specie nabij de kering. Hierdoor is nu nog onbekend tot welke afstand van de huidige dijk veilig specie kan worden gewonnen. In deze afweging wordt ook de ruimte voor een toekomstige dijkversterking meegenomen. Er kan daarom nu nog geen sprake van vergoeding of compensatie zijn. Onze insteek is om in onderling overleg beide plannen zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen.	Geen wijzigingen doorgevoerd
W_012_D	Ad. d. U geeft aan in te kunnen stemmen		X	Wij vinden het fijn te horen dat u zich kunt vinden in	Geen

HWBP Noordelijke Maasvallei

Kampergeul BV	met het VKA voor wat betreft het niet rechttrekken van het dijktraject sectie 6.			het voorkeursalternatief: rechttrekken dijktraject sectie 6.	wijzigingen doorgevoerd
W_012_E Kampergeul BV	Ad. e. U geeft aan dat de gastransportleiding ter plaatse van de weg Het Leuken aangepast zal moeten worden in het kader van zowel de dijkversterking (doorsteek / kruising) als ook Maaspark Well (verlegging van de leiding) en verzoekt het Waterschap Limburg om de verdere uitwerking hiervan met u af te stemmen.		X	In de volgende fase (planuitwerking) wordt onderzocht of vanuit de beoogde dijkversterking aanpassing van de gasleiding nodig is. Wanneer dit zo is stemmen we vanuit het gezamenlijk belang de verdere uitwerking graag met u en de netbeheerder af.	Geen wijzigingen doorgevoerd
W_012_F Kampergeul BV	Ad. f. U geeft aan in te stemmen met het voorkeursalternatief 7B, waarbij de weg opgehoogd wordt, waardoor de laagte die bij hoogwater onder water loopt, bereikbaar blijft.		X	Wij vinden het fijn te horen dat u zich kunt vinden in het voorkeursalternatief 7B.	Geen wijzigingen doorgevoerd
W_012_G Kampergeul BV	Ad. g. U verzoekt betrokken te worden bij de uitwerking van de aansluiting Groene Rivier op project Maaspark Well om een goed beeld te krijgen van de landschappelijke, technische als ook financiële gevolgen voor project Maaspark Well.		X	Gemeente Bergen is leidend voor wat betreft de inrichting van de groene rivier en samenhang met het Maaspark Well. Wij hebben begrepen dat u inmiddels met de gemeente hierover in overleg bent getreden. Indien en voor zover dit samenhangt met de dijkversterking of de realisatie van de groene rivier door Waterschap Limburg, dan treden wij hierover met u in overleg.	Geen wijzigingen doorgevoerd
W_012_H Kampergeul BV	Ad. h. U geeft aan dat de voorziene bedrijfsverplaatsing (veehouder van Het Leuken naar Elsteren) niet meer mogelijk is binnen het gebied Maaspark Well als gevolg van de besluitvorming over de		X	De nota VKA heeft het karakter van een bestuurlijke voorkeur en is niet een formeel juridisch besluit. Van een aansprakelijkstelling als gevolg van dit VKA kan dan ook geen sprake zijn. Of, en in hoeverre, de systeemmaatregel aanleiding geeft voor de door u	Geen wijzigingen doorgevoerd

HWBP Noordelijke Maasvallei

	<p>stysteemmaatregel groene rivier. U geeft aan dat de verplaatsing buiten het gebied Maaspark Well meerkosten heeft (inschatting 600.000-800.000 euro) welke u ten laste wenst te brengen aan de systeemmaatregel. U stelt het Waterschap Limburg/RWS aansprakelijk voor de meerkosten van de externe bedrijfsverplaatsing Camps-Jacobs als gevolg van de systeemmaatregel Groene Rivier. U geeft daarbij nog mee dat meerkosten eventueel ook gezocht kunnen worden in de aanpassing van de plannen van de groene rivier in aansluiting op Maaspark Well.</p>			<p>aangegeven meerkosten zal in planuitwerkingsfase worden uitgezocht en worden meegewogen bij de uiteindelijke tracékeuze in het projectplan. Gemeente Bergen is leidend wat betreft de inrichting van de groene rivier en de aansluiting op Maaspark Well.</p>	
--	---	--	--	--	--

3.13 Zienswijze 13

Zienswijze kenmerk	Samenvatting zienswijze	MER	VKA	Reactie	Wijziging VKA/MER?
W_013_A	<p>U geeft aan dat de systeemmaatregel de (woon-)percelen van uw cliënt, aan de Elsterendijk, de Paad en ten zuiden van de Paad te Well raakt. Dat levert zichthinder op vanuit hun woning, en betekent dat een deel van het perceel bezuiden De Paad buitendijks zal komen te liggen. Hierover wil uw cliënt graag het</p>		X	<p>Wij begrijpen dat het tracé ingrijpend is voor uw cliënt, en gaan graag in de volgende fase, de planuitwerkingsfase, verder met uw cliënt in gesprek. In de planuitwerkingsfase staat het in meer detail inpassen en vormgeven van de kering centraal. Dit gebeurt in nauwe samenspraak met de omgeving. Om de dijk goed in te passen, kan het nodig zijn om het tracé nog enkele meters op te schuiven. Belangrijkste</p>	<p>Geen wijzigingen doorgevoerd</p>

HWBP Noordelijke Maasvallei

	gesprek aan met Waterschap Limburg. Vooruitlopend op dat gesprek oppert u om de kering te verplaatsen tot buiten de perceelsgrenzen, en alternatieve vormgeving van de kering te onderzoeken.			overweging voor de ligging van het VKA, is echter zoveel mogelijk behoud van het rivierbed en aansluiting bij aanwezige hoogtes. Het ligt daarmee niet in de lijn der verwachting dat de kering verplaatst wordt tot buiten de perceelgrenzen.	
W_013_B	U uit uw zorgen over de hoogwaterbescherming van het perceel aan de Paad en de openbare weg, en vraagt om een garantie dat het wettelijk beschermingsniveau daar geboden wordt. Daarnaast benadrukt u het belang om in de volgende fase de bruikbaarheid van het perceel en de openbare weg ten tijde van hoogwater te onderzoeken.		X	<p>Het tracé van het voorkeursalternatief sluit aan de oostkant van het perceel ter hoogte van het perceel van uw cliënt aan de Paad aan op hoge grond. De precieze aansluiting en mogelijke gevolgen voor het perceel gaan we samen met uw cliënt in de planuitwerkingsfase verder uitwerken.</p> <p>In de volgende fase onderzoeken we ook of en wanneer de weg De Paad met hoogwater niet bereikbaar zal zijn, hoe vaak deze situatie voor kan komen en of daar maatregelen voor getroffen moeten worden. De omgeving zal daar zeker bij betrokken worden.</p>	Geen wijzigingen doorgevoerd
W_013_C	U geeft aan dat het perceel van uw cliënt bezuiden de weg De Paad volledig binnen de groene rivier komt te liggen, en daarmee als eigendom wordt aangetast, aangezien de gebruiksmogelijkheden en waarde van de gronden volgens u veranderen. Uw cliënt is vooralsnog niet bereid de grond te verkopen, maar wil wel met het Waterschap in overleg over een alternatief tracé. U wijst er daarbij op		X	We begrijpen dat de systeemmaatregel ingrijpende gevolgen heeft voor het perceel van uw cliënt, en treden in de volgende fase graag met uw cliënt in overleg over hoe hiermee om te gaan. Het VKA dient daarbij inderdaad als uitgangspunt, waarvan enkel om zwaarwegende redenen afgeweken kan worden. Daarbij wegen omgevingsbelangen mee, maar onder andere ook de belangen van de minister van Infrastructuur en Waterstaat, die uiteindelijk besluit over de systeemopgave.	Geen wijzigingen doorgevoerd

HWBP Noordelijke Maasvallei

	dat het VKA als uitgangspunt dient, maar niet in beton gegoten is.				
--	--	--	--	--	--

4 DEEL 3: Binnengekomen adviezen

De Commissie m.e.r. heeft op 18 mei 2020 haar advies uitgebracht. Het advies is als bijlage toegevoegd aan deze nota, en staat op de website van de Commissie m.e.r. en de website van Waterschap Limburg. De provincie Limburg heeft geen andere adviezen ontvangen.

Tussentijds toetsingsadvies over het milieueffectrapport

De Commissie m.e.r. heeft MER Fase 1 beoordeeld als “helder geschreven en logisch opgebouwd”. De Commissie is van mening dat het MER Fase 1 voldoende informatie biedt om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit voor het voorkeursalternatief, waarbij de nadere uitwerking nog ruimte biedt voor aanpassing en optimalisatie in het ontwerp.

Aanvullend heeft de Commissie een aantal adviezen voor de afronding van de besluitvorming van het VKA en adviezen ten aanzien van de planuitwerking. Deze adviezen zijn samengevat in onderstaande tabel, waarbij tevens is beschreven op welke wijze deze adviezen worden meegenomen.

Samenvatting advies	MER	VKA	reactie	Wijziging VKA/MER?
De Commissie adviseert zo vroeg mogelijk in de planuitwerkingsfase een “quickscan” uit te voeren naar de consequenties van een eventuele lagere norm. Daarin moet worden nagegaan of een verlaagde norm invloed heeft op de ligging van en het voorkeurstype kering, en de hoogte en ruimtelijke inpassing daarvan. Hierbij moet specifiek aandacht besteed worden aan de zuidelijke dorpsrand van Oud-Well.		X	Zoals afgesproken naar aanleiding van de bestuursopdracht, is het waterschap in goed overleg met betrokken partijen over mogelijkheden om, binnen de wetgeving en met behoud van de financiering, te komen tot een zo laag mogelijk ontwerp van de dijk. Dit staat eerder in deze nota nader toegelicht in paragraaf 2.1. Eventuele gevolgen daarvan worden in de planuitwerkingsfase inderdaad zo vroeg mogelijk in beeld gebracht.	Geen wijzigingen doorgevoerd
De Commissie adviseert om de inzichten voortgekomen uit de onderzoeken naar de alternatieven en de keuze voor het VKA wat betreft de verbetering die op systeemniveau bereikt kan worden, te betrekken bij de plan- en	X		De inzichten uit afzonderlijke projecten binnen het programma Noordelijke Maasvallei worden voortdurend met de andere projecten gedeeld. Daarnaast wordt voor de projecten waar duidelijkheid over is, bijvoorbeeld omdat ze vergund zijn of met enige zekerheid gesteld kan worden dat	Geen wijzigingen doorgevoerd

HWBP Noordelijke Maasvallei

besluitvorming in het programma Noordelijke Maasvallei als geheel.			deze op termijn uitgevoerd worden, de waterstands­daling meegenomen in rivierkundige berekeningen op andere locaties. Zie ook MER Well Fase 1, deel B, paragraaf 13.3.	
De Commissie adviseert om in de planuitwerkingsfase te werken met duidelijker en meer gedetailleerde visualisaties. Bij met name de tracés 2, 3 en 4 is op basis van de huidige visualisaties de keuze lastig te volgen.	X	X	Het waterschap begrijpt dit advies, en zal in de planuitwerkingsfase meer aandacht besteden aan begrijpelijke visualisaties. Ter verduidelijking zijn in de nota VKA de overzichtskaarten aangepast en zijn de tracélijnen van de alternatieven op satellietbeelden geprojecteerd. Daarnaast zijn enkele verduidelijkende foto's opgenomen voor de tracés 2, 3 en 4.	In de nota VKA zijn de tracélijnen op satellietbeelden geprojecteerd en verduidelijkende foto's opgenomen voor sectie 2, 3 en 4.
De Commissie vindt de hoofdlijnen van het VKA goed navolgbaar, maar een duidelijke afweging voor de keuze om Kasteel Well buitendijks te plaatsen ontbreken.		X	Het klopt dat de onderbouwing voor het buitendijks plaatsen van kasteel Well beperkt is toegelicht in de ontwerpnota VKA. De ontwerpnota VKA leunt hierbij op het voorstel van de minister, zoals opgenomen in BO MIRT van november 2019. In de nota VKA is de toelichting van de keuze voor het buitendijks plaatsen van het kasteel Well verhelderd. Daarbij wordt specifiek ingegaan op landschappelijke, rivierkundige en cultuurhistorische overwegingen.	In de nota VKA is dit verhelderd, paragraaf 3.3.2.
De Commissie vindt de voorkeur-loop van de Wellse Molenbeek begrijpelijk, afgezien van de aansluiting op hoge gronden aan de noordzijde. Daarvoor ontbreekt de onderbouwing.		X	De constatering van de Commissie is terecht. De aansluiting op hoge grond was niet relevant in de afweging van de zes verschillende alternatieven voor beekherstel. Deze aansluiting is daardoor niet onderzocht in MER fase 1. De aansluiting op hoge gronden maakt daardoor ook geen onderdeel uit van het voorliggend VKA en is daarom eveneens niet opgenomen in paragraaf 3.5. Dit is verhelderd in de nota VKA. In de planuitwerkingsfase wordt de aansluiting op hoge grond onderzocht en opgenomen in MER fase 2.	In de nota VKA is dit aangepast, paragraaf 3.4.2.
De Commissie acht de effecten op natuur zoals onderzocht op MER Fase 1 afdoende voor de	X		Het waterschap is zich bewust van de resterende onderzoek­sopgaven en pakt deze in de planuitwerkingsfase	Geen wijzigingen doorgevoerd

HWBP Noordelijke Maasvallei

<p>keuze van het VKA. In de volgende fase zullen onder andere de omvang van stikstofdepositie op kwetsbare natuur en bijbehorende mitigerende maatregelen verder uitgewerkt moeten worden.</p>			<p>verder op.</p>	
<p>De Commissie adviseert bij het verder uitwerken en implementeren van evacuatie routes voor hoogwater, aandacht te besteden aan waarschuwing, mobilisatie en verplaatsing van de bevolking – in het bijzonder voor kwetsbare groepen.</p>		<p>X</p>	<p>Waarschuwing, mobilisatie en verplaatsing van de bevolking is een taak die niet bij waterschap Limburg, maar primair bij de veiligheidsregio ligt. Het Waterschap is verantwoordelijk voor de mogelijkheid tot evacuatie en zal eisen en wensen ten aanzien van deze evacuatie routes afstemmen met de veiligheidsregio's en gemeenten. Daartoe heeft Waterschap Limburg in de verkenningsfase reeds afstemming met de veiligheidsregio gehad, en zet dit in de planuitwerking voort.</p>	<p>Geen wijzigingen doorgevoerd</p>

5 Samenvatting aanpassingen

5.1 Aanpassingen in de Ontwerpnota VKA

Op basis van het advies van de Commissie MER en de ingebrachte zienswijzen is de ontwerpnota VKA op enkele plaatsen verhelderd en aangevuld. Deze aanpassingen worden in de definitieve versies verwerkt en vastgesteld door het Dagelijks Bestuur van het Waterschap Limburg. De aanpassingen betreffen het volgende:

- Wijzigingen in formuleringen, zodat het nu niet meer een ontwerpnota maar een definitieve nota VKA betreft. Actualisatie van de doel en status van de nota (paragraaf 1.3.1), om aan te geven dat de ter inzage legging geweest is.
- In navolging van het advies van de Commissie m.e.r. zijn er drie afbeeldingen toegevoegd in paragraaf 3.2.2, om de verschillende tracés duidelijk te maken. Ook is er een satellietondergrond onder de figuren van de verschillende tracés gevoegd.
- In paragraaf 3.2.2 is in navolging van ZwW_005_F verhelderd welke combinatie van de al nader uitgewerkte inpassingsvarianten de voorkeur heeft van de bewoners van Grotestraat 13 – 17a, en wordt verwezen naar het verslag van de bijeenkomst waarin dit besproken is. Er staat nu: “De kering ter hoogte van de nummers 13 t/m 17a is een zoekgebied, waar in de planuitwerkingsfase de loop van het tracé nader bekeken wordt. Tijdens een bijeenkomst op 11 februari 2020⁴ hebben de bewoners een voorkeur benoemd, namelijk variant 1 van de schets voor de huisnummers 15 en 17, en variant 2 voor de huisnummers 13, 13a en 17a. Hierover zal een definitief besluit genomen worden in de planuitwerkingsfase.”
- In paragraaf 4.2 is in navolging van ZwW_010_D verhelderd dat in de planuitwerkingsfase ook de kruising van de Kasteellaan nader uitgewerkt zal worden. Er staat nu: “inpassing van dijk kruisingen met de wegen Kasteellaan en Elsteren gelet op de omliggende woningen, benodigde taluds binnen de groene rivier, en bestaande wegen in groene rivier”.
- In paragraaf 3.2.6 is in navolging van ZwW_012_B de tekst over het slopen van woningen genuanceerd. Er staat nu: “Door de natuurlijke hoogte ligt een aantal woningen aan de Kamp hoog genoeg. In het kader van Maaspark Well wordt een deel van de woningen naar verwachting gesloopt. Op deze locatie beoogt Kampergeul BV in de toekomst een hoogwatervrij terrein te realiseren, ten behoeve van de zogenoemde Rode Ontwikkeling De Kamp. De vormgeving en invulling hiervan is nog niet definitief uitgewerkt. Deze ontwikkeling is opgenomen als autonome ontwikkeling in Figuur 15.”
- In paragraaf 3.3.2 is in navolging van het advies van de Commissie MER de onderbouwing voor het buitendijks plaatsen van Kasteel Well opgenomen.
- Op drie plekken is in navolging van het advies van de Commissie MER de formulering over het noordelijk deel van het tracé van de Wellse Molenbeek aangepast. In paragraaf 2.2.3, paragraaf 3.4.2 en paragraaf 4.2 is toegelicht dat er nog geen voorkeursalternatief is voor het tracé en profiel van de Wellse Molenbeek ten noorden van de groene rivier en is dit als aandachtspunt benoemd voor in de planuitwerking.
- De beschrijving van de afweging rondom het type kering in paragraaf 3.1 is aangepast, waarbij is verwezen naar de onderbouwing van de integrale afweging in het vastgestelde beleid van Waterschap Limburg.
- In paragraaf 3.2.2. is verhelderd dat de kerkhofmuur een Rijksmonument is.

⁴ Zie verslag van 11 februari 2020, zaaknr. 2020-Z2466, documentnr. 2020-D30734

- In paragraaf 3.2.2. is verhelderd dat de zichtlocatie plein Oud Well een waardevolle openbare ruimte van hoge maatschappelijke waarde is.
- In paragraaf 3.2.6 is verhelderd dat het wandelpad niet onlangs gerealiseerd, maar verbeterd is.
- In paragraaf 3.5.1 is verhelderd dat in deelgebied Elsteren en de Baend het om een groene kering gaat met een verticale pipingmaatregel, en/of waar nodig met maatwerk bij de woningen en bedrijven. Daarmee is in dit deelgebied naar verwachting geen waterstandseffect of verandering in toe- en afname van het rivierbed.
- In paragraaf 4.2 is verhelderd dat ook het type kering bij de sportvelden nader te onderzoeken is, en de samenhang van de kering met het wandelpad bij 't Leuken.

5.2 Aanpassingen in het MER Fase 1

Op basis van het advies van de Commissie MER en de ingebrachte zienswijzen is MER Fase 1 op enkele plaatsen verhelderd en aangevuld. De aangepaste versie wordt samen met de nota VKA gepubliceerd door Waterschap Limburg. De aanpassingen betreffen:

5.2.1 ZwW_005_I

In het MER Fase 1 deel B paragraaf 16.2, beoordeling wonen, is in navolging van ZwW_005_I het aspect "ruimtebeslag" aangepast. Er staat nu: "Een uitzondering hierop vormen de tuinen van Grotestraat 13 t/m 49 (oneven), waar langs de harde kering een inspectiestrook van 1 meter aan zowel de binnen- als buitenkant, en obstakelvrije zone van 3 meter aan de binnenkant gelden. Binnen beide zones gelden beperkingen voor gebruik." In Bijlage 4 Effecttabellen MER Fase 1 Wonen stond dit al goed, en is niets aangepast.

5.2.2 ZwW_006

Locatie in MER	Oude tekst	Nieuwe tekst
Deel A, paragraaf 4.3, tabel 4-3, thema landschap	7A: Door de nieuwe dijk en de pipingberm bij de achterdeur worden landschapselementen en daarmee groene karakter aangetast. 7B: Bomenrij langs 't Leuken verdwijnt en bosgebied aansluiting hoge grond en achterdeur wordt aangetast.	- 7A: Door de nieuwe dijk verdwijnt een groot deel van het bosgebied, waardoor het groene en ruimtelijk-visuele karakter wordt aangetast. - 7B: Door het verdwijnen van de bomenrij langs 't Leuken, wordt het groene karakter aangetast.
Deel A, paragraaf 4.3, tabel 4-3, thema beheer en onderhoud	7A: Geen effect. 7B: Verslechtering door weg en mogelijk bomen op /vlak langs de kering.	7A: Verslechtering als gevolg van (mogelijk veel) bladval op de grasmat van de dijk 7B: Geen effect
Deel A, paragraaf 5.1, tabel 5-1 'Leemten in kennis'	-	<u>Leemte</u> : Ter plaatse van het bosgebied bij Het Leuken is op enkele delen onvoldoende zicht op mogelijk aanwezige beschermde waarden. Het veldonderzoek is niet dekkend voor de effectbeoordeling voor alternatief 7A. Er is daarmee een kans dat effecten op nog aan te treffen beschermde soorten niet zijn beoordeeld. <u>Betekenis voor besluit</u> : Kennisleemte heeft geen invloed op de besluitvorming, doordat de voorkeur vanuit meerdere thema's uitgaat naar alternatief 7B.

HWBP Noordelijke Maasvallei

		Mogelijk aanvullende ecologische effecten op alternatief 7A onderschrijven de voorkeur voor 7B.
Deel B, paragraaf 11.3, sectie 7, beoordeling doelbereik	Alternatief 7A vormt een logische aansluiting op hoge grond en bouwt daarmee voort op de karakteristieke eigenschappen van het landschap (<i>landschap leidend</i>). Wel tast de dijkversterking een deel van de waardevolle groenstructuur aan. Bij alternatief 7B wordt aangesloten bij bestaande functies door de weg 't Leuken op te hogen (<i>vanzelfsprekende dijken</i>).	<p>Alternatief 7A sluit via een relatief korte route aan op hoge grond en vormt daarmee een logische aansluiting (verbindingsdijk) tussen de hoge gronden. Er wordt niet meer ruimte afgenomen van het rivierbed dan nodig (<i>landschap leidend</i>). Wel tast de dijkversterking van 7A een deel van de waardevolle groenstructuur aan (<i>landschap leidend</i>).</p> <p>Bij alternatief 7B wordt aangesloten bij bestaande functies door de weg 't Leuken op te hogen (<i>vanzelfsprekende dijken</i>). Door de dijkverlegging wordt wel meer ruimte afgenomen van het rivierbed dan nodig (<i>landschap leidend</i>).</p> <p>Omdat beide alternatieven zowel positief als negatief inspelen op andere leidende principes, is er vanuit ruimtelijke kwaliteit geen onderscheidende beoordeling.</p>
Deel B, paragraaf 16.4, beoordeling bedrijvigheid	De alternatieven 7A en 7B hebben geen directe gevolgen (0) voor bedrijvigheid. Beide keringen lopen vooral over gemeentegrond.	De alternatieven hebben geen directe gevolgen (0) voor bedrijvigheid. Alternatief 7B loopt vooral over gemeentegrond. Alternatief 7A doorkruist ook particulier terrein.
Deel B, paragraaf 16.4, beoordeling hinder tijdens de aanleg	Het tracé van alternatief 7A loopt nabij woningen en de jachthaven. Hierdoor wordt er hinder (-) verwacht tijdens de aanleg van de kering. Bij alternatief 7B wordt tevens de weg 't Leuken opgehoogd. Het ophogen van de weg zorgt voor ernstige en langdurige hinder (-). De weg is tijdens de werkzaamheden mogelijk ontoegankelijk.	Bij alternatieven 7A en 7B wordt de weg 't Leuken opgehoogd als gevolg van de kruising met de dijk, dan wel omdat de weg op de dijk wordt gelegd. Het ophogen van de weg zorgt voor ernstige en langdurige hinder (--). De weg is tijdens de werkzaamheden mogelijk ontoegankelijk. Daarnaast lopen de tracés nabij woningen en de jachthaven.
Deel B, paragraaf 19.2, beoordeling planning	Bij de alternatieven 7A en 7B worden geen risico's (0) voor de planning verwacht. Bij alternatief 7A wordt de huidige kering versterkt, en bij alternatief 7B wordt de weg het 't Leuken opgehoogd. Bij beide alternatieven spelen geen factoren die invloed kunnen hebben op de planning.	Bij beide alternatieven wordt een risico (-) voor de planning verwacht. Voornaamste reden is de ophoging van de weg (7A dijk kruising, 7B weg op de dijk), nabij bebouwing. Alternatief 7A vindt daarnaast deels plaats op grond dat in particuliere eigendom is.

HWBP Noordelijke Maasvallei

Deel B, paragraaf 20.2, beoordeling onderhoud en inspectie bij normale omstandigheden	Bij alternatief 7B wordt de weg 't Leuken opgehoogd. Er is een bomenrij aanwezig langs deze weg. Dit zorgt voor een verslechtering (-) van het beheer en onderhoud.	Deze zin wordt verwijderd, er is geen effect voor alternatief 7B. De volgende zin wordt opgenomen: Bij alternatief 7A wordt de kering aangelegd door het bos. De (mogelijk vele) bladval is slecht voor de grasmat op de dijk en vraagt om intensiever beheer en onderhoud (-).
Deel B, paragraaf 20.2, beoordeling operationeel beheer bij hoogwater	Bij alternatief 7A wordt de huidige kering versterkt. Hierdoor wordt er geen verandering (0) in beheer en onderhoud verwacht. Bij alternatief 7B wordt de weg 't Leuken opgehoogd. Dit traject is niet langer dan de huidige kering, maar er staan bomen in de nabijheid van de kering wat het onderhoud kan belemmeren. Hierdoor wordt er bij alternatief 7B een verhoogde (-) beheersinspanning verwacht	Alternatieven 7A en 7B hebben naar verwachting geen effect op het operationeel beheer van de dijk bij hoogwater. Beide alternatieven scoren neutraal (0).
Bijlage 4 Effecttabellen MER Fase 1, Onderhoud, beheer en inspectie bij normale omstandigheden	- 7A Dijk op traject oude kering, met nieuwe aansluiting hoge grond. Geen verandering verwacht in beheer en onderhoud kering. Nieuwe kering niet veel groter dan de huidige kering. - 7B Kering met weg en mogelijk bomen op /vlak langs de kering. Verslechtering van het beheer en onderhoud.	- 7A Dijk door bosgebied, met als gevolg grote kans op bladval op de grasmat van de dijk. Dit vraagt om intensiever beheer en onderhoud (-). - 7B Geen bijzonderheden. Nieuwe kering niet veel groter dan huidige kering. Geen gevolgen voor beheer en onderhoud (0).
Bijlage 4 Effecttabellen MER Fase 1, Operationeel beheer bij hoogwater	- 7A Dijk op traject oude kering, met nieuwe aansluiting hoge grond. Geen verandering verwacht in beheer en onderhoud kering. Nieuwe kering niet veel groter dan de huidige kering. - 7B Kering met weg en mogelijk bomen op /vlak langs de kering. Verslechtering van het beheer en onderhoud	- 7A Geen verandering verwacht in beheer bij hoogwater (0). Nieuwe kering niet veel langer dan huidige kering. - 7B Geen verandering verwacht in beheer bij hoogwater (0). Nieuwe kering niet veel langer dan huidige kering.
Bijlage 4 Effecttabellen MER Fase 1, visueel-ruimtelijk karakter	7A De dijkversterking bestaat uit twee aansluitingen op de hoge grond. De nieuwe dijk krijgt op het korte stuk een hoogte van ca. 0,6 meter en op het lange stuk een hoogte van ca. 1,5 meter met pipingberm. Door de grindwinning is de verschijningsvorm van het landschap al aangetast. Er zijn door de beperkte hoogte geen effecten te verwachten op het visueel ruimtelijk karakter.	7A De dijkversterking bestaat uit twee aansluitingen op de hoge grond. Door de grindwinning is de verschijningsvorm van het landschap al grotendeels aangetast. Als gevolg van de aanleg van de dijk, verdwijnt echter een aanzienlijk deel van het bosgebied bij Het Leuken. Dit heeft een negatief effect op het visueel-ruimtelijk karakter (-).

HWBP Noordelijke Maasvallei

Bijlage 4 Effecttabellen MER Fase 1, groene karakter	7A: De nieuwe aansluitingen op de hoge grond, het korte deel en de achterdeur (7AB) worden aangelegd door twee bosgebieden. Door de nieuwe dijk en de pipingberm bij de achterdeur worden landschapselementen en daarmee groene karakter aangetast. Score: -	7A: De nieuwe aansluitingen op de hoge grond worden aangelegd door twee bosgebieden. Een groot deel van het bosgebied verdwijnt. Dit heeft een zeer negatief effect op het groene karakter. Score: --
Bijlage 4 Effecttabellen MER Fase 1, planning	7A. Geen kansen of risico's voor de planning verwacht 7B. Geen kansen of risico's voor de planning verwacht	7A. Risico op planning vanwege ophoging van de weg nabij bebouwing plus doorsnijding particulier terrein. (-) 7B. Risico op planning vanwege ophoging van de weg nabij bebouwing (-).
Bijlage 4 Effecttabellen MER Fase 1, bedrijvigheid	7A Geen gevolgen voor bedrijvigheid. Kering loopt voornamelijk over gemeentegrond.	7A Geen gevolgen voor bedrijvigheid. Kering loopt over gemeentegrond en particulier terrein.
Bijlage 4 Effecttabellen MER Fase 1, Hinder tijdens aanleg	7A Kering wordt in de buurt van woningen, jachthaven en wegen aangelegd. Risico voor hinder tijdens de aanleg. (-)	7A Kering wordt in de buurt van woningen en de jachthaven aangelegd. Tevens wordt de weg Het Leuken opgehoogd als gevolg van de dijk kruising. Risico op ernstige en langdurige hinder tijdens werkzaamheden. (--)
MER Fase 1, samenvatting, paragraaf 3.3	7A tast het groene karakter van het landschap aan door de aanleg van nieuwe aansluiting op de hoge grond door bosgebied. Negatiever is het verdwijnen van de bomenrij langs 't Leuken en het bosgebied bij de hoge grond in 7B.	Zowel 7A als 7B tasten het groene karakter aan vanwege het verdwijnen van bomen(rijen). Bij alternatief 7A doorsnijden de nieuwe keringen twee bosgebieden. Bij alternatief 7B verdwijnt de bomenrij langs 't Leuken en doorsnijdt het tracé het bosgebied bij de achterdeur.
MER Fase 1, samenvatting, paragraaf 3,3, tabel	7A Hinder tijdens aanleg als "negatief" gescoord in de tabel	7A Hinder tijdens aanleg als "zeer negatief" gescoord in de tabel
MER Fase 1, samenvatting, paragraaf 3.3	Voor 7B is langdurige en ernstige hinder door het ophogen van de weg te verwachten. De bereikbaarheid bij hoogwater wordt echter wel beter (...)	Voor alternatieven 7A en 7B is langdurige en ernstige hinder te verwachten door het kruisen en/of ophogen van de weg. Voor alternatief 7B wordt de bereikbaarheid bij hoogwater echter wel beter (...)
MER Fase 1, samenvatting, paragraaf 3.3 tabel	7A Landschap als "negatief tot neutraal" gescoord in de tabel	7A Landschap als "neutraal tot zeer negatief" gescoord in de tabel
MER Fase 1, samenvatting, paragraaf 3.3, tabel	7B Beheer en onderhoud als "negatief" gescoord in de tabel	7B Beheer en onderhoud als "neutraal" gescoord in de tabel

5.2.3 ZwW_009

In het MER Fase 1 deel B paragraaf 16.4.2, beoordeling wonen, is aangegeven dat er ruimtebeslag plaatsvindt op private percelen. Er staat nu: “De alternatieven 7A en 7B lopen beide langs de woningen in 't Leuken. Hierdoor veroorzaken beide alternatieven zichthinder. Ook hebben beide ruimtebeslag op een privaat perceel (-).” Dit is ook aangepast in de Bijlage 4 Effecttabellen MER Fase 1, Wonen: “7A/7B Zichthinder woningen 't Leuken, en ruimtebeslag op een privaat perceel”.

5.2.4 ZwW_010_E

In het MER Fase 1 deel B paragraaf 16.4.2, beoordeling wonen, is in navolging van ZwW_010_E de formulering rondom zichthinder door de alternatieven 10A1 en 10A2 voor de Paad aangepast. Er staat nu: “Beide alternatieven resulteren in zichthinder voor de woningen Kasteellaan 16 en 27.”. Dit is ook aangepast in de Bijlage 4 Effecttabellen MER Fase 1, Wonen: “Zichthinder woningen de Paad, Papenbeek en Kasteellaan 16 en 27. Deels ruimtebeslag op tuinen, echter functie tuin blijft behouden.”

Bijlage I – Advies commissie voor de milieueffectrapportage

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Hoogwaterbeschermingsprogramma Noordelijke Maasvallei: Dijktraject Well

Tussentijds toetsingsadvies over het milieueffectrapport

18 mei 2020 / projectnummer: 3294

1 Advies over het MER fase 1 in het kort

Het Waterschap Limburg wil het dijktraject Well langs de Maas versterken. Daarnaast wil het Waterschap maatregelen nemen om de waterbergings- en afvoercapaciteit in het rivierbed van de Maas te behouden. Tenslotte streeft men naar beekherstel om de waterkwaliteit te verbeteren en de beeknatuur te herstellen. Voor het besluit hierover wordt een milieueffectrapport (MER) opgesteld, waarbij onderscheid wordt gemaakt in twee fasen. De Provincie Limburg heeft de Commissie gevraagd te adviseren over het 'MER fase 1'.

Wat blijkt uit het MER fase 1?

In de planvorming is veel ruimte gezocht voor het herstel van de waterberging in het plangebied (en daarmee waterstandsdeling) en is daarbij ingespeeld op het aanwezige landschap. Het beekherstel valt hier op een logische manier mee samen. In het MER fase 1 zijn geen integrale alternatieven voor het gehele dijktraject onderzocht, maar zijn per dijksectie de mogelijke oplossingen voor dijkverbetering en vergroting van de waterberging (systeemopgave) aangegeven. Voor sommige deelsecties zijn meerdere oplossingen mogelijk (dijkverhoging, dijkverlegging, gebruik van constructies), voor andere dijksecties is slechts één oplossing mogelijk. Daarnaast zijn verschillende alternatieven voor de ligging van de beek mogelijk.

Afhankelijk van de oplossing kunnen vooral negatieve effecten op landschap en cultuurhistorie optreden. Ook voor natuurwaarden (beschermden soorten) en voor de woon- en leefomgeving (zichthinder, hinder tijdens aanleg) kunnen effecten groot zijn. Het MER laat zien dat er ook kansen zijn om natuur en landschap te versterken, bijvoorbeeld door beekherstel en aanpassing van de provinciale weg. In het MER fase 2 worden maatregelen verder uitgewerkt, zodat negatieve effecten beperkt en kansen geoptimaliseerd kunnen worden.

Wat is het advies van de Commissie?

Het MER fase 1 en de 'ontwerpnota VKA' zijn ter inzage gelegd, waardoor belanghebbenden tijdig worden geïnformeerd en de gelegenheid krijgen hun mening te geven. Ook het feit dat de Commissie tussentijds is gevraagd te adviseren geeft aan dat belang wordt gehecht aan de rol van het milieu bij de keuze van het VKA.

Het MER fase 1 is helder geschreven en logisch opgebouwd. De samenvatting en het MER deel A beschrijven de hoofdlijnen van de projectdoelstellingen, de onderzochte alternatieven en de milieueffecten, het MER deel B en diverse bijlagerapporten gaan daar dieper op in. Dit maakt duidelijk dat al veel en gedetailleerd onderzoek is uitgevoerd en dat belanghebbenden intensief betrokken zijn geweest bij het ontwerpproces. Er is veel ruimte voor 'maatwerkoplossingen' en het realiseren van doelen voor beekherstel en ruimtelijke kwaliteit. De gebruikte kaartbeelden zijn in veel gevallen erg schematisch, waardoor de tracéalternatieven niet goed leesbaar zijn. Daardoor zijn niet alle keuzes in het voorkeursalternatief eenvoudig te begrijpen.

De Commissie is van mening dat het MER fase 1 voldoende informatie biedt om het milieubelang volwaardig te kunnen meewegen in het besluit voor het voorkeursalternatief, omdat de nadere uitwerking daarvan nog ruimte biedt voor aanpassing en optimalisatie van het ontwerp.

Voor de besluitvorming wordt – zoals voor alle projecten die onderdeel vormen van het hoogwaterbeschermingsprogramma – het MIRT-spelregelkader gevolgd.¹ De m.e.r.-procedure maakt onderdeel uit van de verkenningsfase en de planuitwerkingsfase. Binnen deze fasen vindt op verschillende momenten besluitvorming plaats. Aan het einde van de verkenningsfase wordt de keuze voor het Voorkeursalternatief (VKA) bekrachtigd in een Nota VKA, die zal worden vastgesteld door het Algemeen Bestuur van het Waterschap Limburg. Dit advies heeft betrekking op het besluit over de Nota VKA. Het VKA wordt in de planuitwerkingsfase verder uitgewerkt, waarna het projectplan wordt opgesteld en goedgekeurd.

Waarom een advies?

De onafhankelijke Commissie m.e.r. is bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het MER. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. De Commissie schrijft geen milieueffectrapporten, dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag – in dit geval het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg – besluit over de goedkeuring van het projectplan.

De samenstelling en de werkwijze van de werkgroep van de Commissie en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt door nummer 3294 op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

2 Toelichting op het advies

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe en geeft zij aanbevelingen voor de besluitvorming en de planuitwerkingsfase, waarin het VKA verder wordt uitgewerkt.

2.1 Uitgangspunten waterveiligheid

Veiligheidsopgave en adaptief bouwen

Voor het project dijkverbetering Well zijn doelstellingen geformuleerd voor waterveiligheid, de watersysteemopgave (waterberging) en beekherstel. De doelstellingen voor waterveiligheid en de systeemopgave hangen sterk samen. Hogere dijken overstromen minder snel, waardoor er minder waterberging is. Ook kunnen er benedenstroomse en bovenstroomse effecten zijn. Vanwege deze samenhang en het feit dat verhoging van de dijken lokaal grote consequenties kan hebben, is een ‘maatwerkpaak’ van belang. Dat wil zeggen dat de ruimte die de veiligheidsbenadering biedt om aangepaste uitgangspunten te hanteren wordt benut, vooral op kwetsbare locaties. In haar eerdere advies voor reikwijdte en detailniveau van het MER heeft de Commissie dit benadrukt.²

In het MER fase 1 is voor de waterkeringen uitgegaan van een veiligheidsnorm van 1/100 jaar en van oplossingen met een levensduur van 100 jaar. Om tegemoet te komen aan het advies van de Commissie en verschillende zienswijzen is een korte beschouwing gegeven van de

¹ MIRT staat voor Meerjarenprogramma Infrastructuur en Transport. Het MIRT bevat plannen en projecten waarin het Rijk samenwerkt met andere (regionale) overheden en partijen. Het MIRT-“spelregelkader” maakt onderscheid in een aantal vaste beslistmomenten: Startbeslissing, Verkenning, Voorkeursbeslissing, Planuitwerking, Projectbeslissing, Realisatiefase en Opleveringsbeslissing.

² Zie §2.1.2. van het [Advies reikwijdte en detailniveau](#) voor het MER voor de dijkverbetering Well, van 29 mei 2018, te vinden op de website van de Commissie m.e.r.

consequenties van een kortere levensduur (50 jaar). Gesteld wordt dat dit gevolgen zal hebben voor de dijkhoogte, maar niet voor nut en noodzaak van de dijkversterking en ook niet voor de ligging en het tracé van de dijk. Om deze reden is aangegeven dat het ‘adaptief bouwen’ zal worden meegenomen bij de planuitwerking (fase 2).

Nieuwe inzichten waterveiligheidsnormen

In 2019 is in opdracht van Provinciale Staten van Limburg gewerkt aan de Bestuursopdracht Waterveiligheid, een onderzoek naar de normen voor waterveiligheid in Limburg. Onderdeel van de uitkomsten van de Bestuursopdracht is een advies van het adviesbureau HKV. Voor zeven HWBP projecten, waaronder de dijkverbetering Well, zou de norm volgens het HKV-advies mogelijk lager kunnen.³ Voor de dijkverbetering Well is hierover op de website van het waterschap aangegeven: *Rijk, gemeente, Provincie en waterschap hebben in november 2019 bestuurlijke afspraken gemaakt over een aangepast dijktracé in Well. In plaats van één dijk komen er twee omdijkte eilanden en een groene rivier. In de komende tijd kijken partijen in goed onderling overleg naar een bij de nieuwe situatie passende dijkhoogte, waarbij de dijkhoogte wordt geoptimaliseerd bij het verder uitwerken.*

Voor het aanpassen van de norm is een wijziging van de Waterwet nodig. Deze is pas voorzien na evaluatie van de Wet in 2024. Parallel is, mede naar aanleiding van het bovengenoemde HKV-rapport, door de provincie Limburg advies gevraagd aan de Deltacommissaris over de normen voor waterveiligheid langs de Maas. Dit advies zal naar verwachting richtinggevend zijn voor de toekomstige wetswijziging en wordt eind 2020 verwacht.

Quickscan voor consequenties van nieuwe inzichten

Vanwege de nieuwe inzichten over waterveiligheid op dit dijktraject en de grote impact van dijkverhoging op sommige kwetsbare locaties, is de Commissie van mening dat een nadere beschouwing over de keuzes in het voorkeursalternatief noodzakelijk is. Zij gaat er van uit dat de planuitwerkingsfase (fase 2 van het MER) hiertoe voldoende ruimte biedt, als het dijktracé en het ontwerp van de keringen op hoofdlijnen vast zal worden gesteld. Het uitgangspunt van ‘adaptief bouwen’ suggereert dat er in fase 2 veel ruimte is om het ontwerp te optimaliseren. Het feit dat de dijktracés op de kaartjes in het MER nog schematisch zijn weergegeven, sluit daarbij aan.

De Commissie beveelt aan om zo vroeg mogelijk in de planuitwerkingsfase een ‘quickscan’ uit te voeren naar de consequenties van het verlagen van de norm. Ga daarin na of een verlaagde norm invloed heeft op de ligging van de kering, het voorkeurstype voor de kering en de hoogte en ruimtelijke inpassing daarvan. Besteed daarbij specifiek aandacht aan de oplossing langs de zuidelijke dorpsrand van Oud-Well, omdat de inpassing daar het meest complex is.

2.2 Uitgangspunten systeemopgave

In het *Verkennd effecten-onderzoek behoud winterbed Noordelijke Maasvallei* (november 2017) is per project (c.q. dijktraject, waarvan Well er één is) een indicatie gegeven van de

³ Zie het [nieuwsbericht](#) hierover op de website van het waterschap Limburg, gepubliceerd op 25 maart 2020 en de betreffende stukken op de [website](#) van de provincie Limburg. In dit nieuwsbericht wordt gesproken over het op termijn verlagen van de norm naar 1/30 jaar in plaats van 1/100 jaar.

effecten van systeemmaatregelen. Hieruit bleek dat dijkteruglegging binnen het traject Well, al dan niet in combinatie met de aanleg van een nevengeul, bovenstrooms tot een waterstandsdaling leidt. Voor de afweging tussen de alternatieven én voor de keuze die per dijktraject wordt gemaakt, zijn de effecten van deze maatregelen van groot belang. De Commissie adviseerde derhalve in haar advies over reikwijdte en detailniveau om het effect op de waterstand niet alleen per alternatief in beeld te brengen. In aanvulling daarop werd gevraagd om een beschouwing te geven over de relatieve bijdrage die de vijf geselecteerde projecten⁴ (en de alternatieven die daarvoor worden onderzocht) elk kunnen leveren aan de systeemopgave en de beoogde omvang van waterstandsdaling en afvoercapaciteit voor het riviersysteem als geheel.

Het feit dat een overkoepelende doelstelling voor waterstanddaling in de Noordelijke Maasvallei ontbreekt, maakt de afweging over systeemmaatregelen *per deeltraject* lastig te onderbouwen. De minister van Infrastructuur en Waterstaat – verantwoordelijk voor de in totaal 12 systeemmaatregelen langs de Maas – zal uiteindelijk moeten beoordelen of alle systeemmaatregelen tezamen voldoende effect hebben. In §2.2. van het MER fase 1 (deel A) is een passage opgenomen over de onderlinge samenhang tussen de deelprojecten (met verwijzing naar een bijlage⁵). Daar wordt geconcludeerd dat deze samenhang de afweging van de alternatieven voor de afzonderlijke dijktrajecten binnen het programma niet zal beïnvloeden. De Commissie kan deze redenering voor het dijktraject Well volgen. De keuze voor de systeemmaatregel leidt tot een relatief grote waterstandsdaling, wat potentieel gunstig is voor de systeemopgave voor andere deeltrajecten.

Het onderzoek naar de effecten van de alternatieven voor de dijkverbetering Well (en andere deeltrajecten) en de keuze van het VKA levert meer (gedetailleerd) inzicht op in de verbetering die hier op systeemniveau bereikt kan worden. Deze inzichten zijn van belang voor de afweging bij andere deeltrajecten en voor de Noordelijke Maasvallei als geheel. De Commissie adviseert om deze informatie te betrekken bij de plan- en besluitvorming in het kader van het programma Noordelijke Maasvallei.

2.3 Onderbouwing keuzes voorkeursalternatief (VKA)

In het MER fase 1 zijn geen integrale alternatieven onderzocht, maar zijn per dijksectie de mogelijke oplossingen voor dijkverbetering aangegeven. Voor sommige dijksecties zijn meerdere oplossingen mogelijk (dijkverhoging, dijkverlegging, gebruik van constructies), voor andere dijksecties is slechts één oplossing onderzocht. Daarnaast zijn drie alternatieven voor de systeemopgave onderzocht ('groene rivier') en verschillende alternatieven voor de ligging van de beken.

In de ontwerpnota VKA is beschreven en beknopt beargumenteerd welk alternatief per dijksectie, systeemmaatregel en ligging van de beken is opgenomen in het voorkeursalternatief. Hieruit blijkt dat de systeemopgave, ingevuld door het weer activeren van de oude Maasarm tussen oud en nieuw Well en de realisatie van 'omdijkte eilanden', qua ruimtebeslag dominant is. De keuze van de systeemmaatregel betekent dat sommige

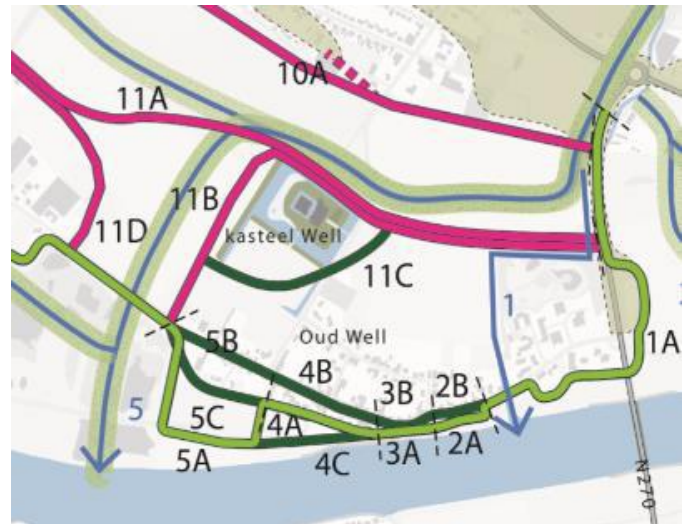
⁴ Naast het dijktraject Well worden op dit moment procedures doorlopen voor de dijktrajecten Thorn–Wessem, Arcen en Baarlo–Hout–Blerick. Voor het dijktraject Venlo–Velden ligt de procedure voorlopig stil.

⁵ Bijlage 3 bij het MER fase 1: Waterstandseffecten op projectlocaties HWBP Noordelijke Maasvallei vanuit dijkversterking, systeemmaatregelen en koploperprojecten en lange termijn-maatregelen.

alternatieven voor dijkverbetering bij voorbaat afvallen. Deze hiërarchie in afwegingen maakt de keuze voor de hoofdlijnen van het VKA goed navolgbaar.

De gedetailleerde onderliggende onderzoeken en de beschrijving van het ontwerp- en participatieproces maken duidelijk dat veel aandacht is besteed aan een zorgvuldig keuzeproces en maatwerk per locatie.⁶ Hoewel duidelijk is dat de systeemopgave leidend is geweest en maatwerkoplossingen al gedetailleerd zijn uitgewerkt, is de argumentatie voor de keuzes in het VKA in het MER fase 1 en de ontwerpnota niet in alle gevallen eenvoudig te volgen:

- De visualisaties van de alternatieven zijn moeilijk te begrijpen, doordat de kaartjes erg schematisch zijn, sommige figuren erg veel informatie bevatten en een duidelijke referentie naar de bestaande topografie daarin ontbreekt (zie ter illustratie figuur 2). Ook ontbreken profielen die duidelijk maken hoe hoog de dijk straks wordt.
- Hoewel de hoofdlijnen van het VKA (groene rivier en twee compacte eilanden) goed navolgbaar zijn, ontbreekt een duidelijke afweging voor de keuze om Kasteel Well niet in de omdijking van het eiland van Oud-Well op te nemen. Het MER benoemt de voordelen voor rivierverruiming, maar ook de negatieve effecten op onder andere cultuurhistorie. Het is echter niet duidelijk in hoeverre de extra oppervlakte waterberging noodzakelijk is om aan de opgave te voldoen en in hoeverre beschermingsmaatregelen rond het kasteel inpasbaar zijn.
- Uit de beschrijving blijkt dat er samen met de bewoners zeer gedetailleerd is gekeken naar mogelijke oplossingen in de dijktrajecten 2, 3 en 4. Omdat ruimtelijke beelden (doorsneden, visualisaties) van de alternatieven niet in het MER fase 1 zijn opgenomen is het niet eenvoudig te begrijpen waarom voor het VKA is gekozen.
- Van de voorgestelde ligging van de Wellse Molenbeek is duidelijk waarom de nieuwe beekloop ter hoogte van Oud Well via de groene rivier en natuurgebied de Baend naar de Maas loopt. Het is echter niet duidelijk waarom er voor de aansluiting van dit tracé op de hogere gronden niet is gekozen voor het handhaven van het bestaande beektracé, ten oosten van de N270. De verbinding tussen het bestaande en nieuwe deel van de beekloop zou dan door het nieuwe inlaatwerk in de N270 kunnen lopen. Daarmee wordt een krap beekprofiel langs een bestaand benzinestation en sportvelden vermeden. In bijlage 9 van het MER worden alternatieve tracés voor de beekloop uitgebreid besproken. Voor al deze tracés geldt echter dat het meest bovenstroomse deel ten oosten van de N270 ligt: de keuze voor de tracering ten westen van de N270 komt pas in het VKA. De effecten van deze afwijking worden niet beschouwd in paragraaf 3.5 van de Ontwerpnota: afwijkende effecten van het VKA.

Figuur 2: Kaart van alternatieven in deelgebied Oud Well (bron: MER fase 1, samenvatting)

⁶ Voor het participatieproces is onder andere gebruik gemaakt van een 'praatplaat harde keringen' (Bijlage II bij de ontwerpnota VKA), die snel inzicht geeft in de voor- en nadelen van bepaalde maatwerkoplossingen.

De Commissie adviseert om bovenstaande punten te verduidelijken bij de besluitvorming over het VKA en in de planuitwerkingsfase te werken met duidelijkere en meer gedetailleerde visualisaties.

2.4 Effecten op natuur

Het project kan op verschillende manieren effecten hebben op natuurwaarden in het studiegebied:

1. Positieve effecten (kansen) door beekherstel en verbetering van de ruimtelijke kwaliteit.
2. Negatieve effecten (risico's) door eventuele schade aan beschermde gebieden of soorten.

Aan beide aspecten is in het MER fase 1 en de bijlagerapporten ruim aandacht besteed. Doordat bestaande waarden al zijn geïnventariseerd is er een gedetailleerd beeld van de mogelijke negatieve effecten. Hieruit blijkt dat het studiegebied rijk is aan natuur (vooral het Natura 2000-gebied Maasduinen) en dat het project hiervoor voornamelijk positieve effecten zal hebben. Er wordt zorgvuldig omgegaan met de eventuele negatieve effecten, bijvoorbeeld op een buizerdnest en een dassenburcht. Hiervoor is nader onderzoek aangekondigd in de planuitwerkingsfase, temeer omdat in het ontwerp VKA het plangebied nog iets is uitgebreid buiten het geïnventariseerde gebied.

In het MER fase 1 is aangegeven dat de aanlegfase zal leiden tot extra stikstofdepositie op daarvoor gevoelige natuurwaarden. Vooralsnog is alleen een kwalitatieve vergelijking van de alternatieven opgenomen op basis van het te verwachten grondverzet, zonder dat de depositie is berekend. In fase 2 zal een Passende beoordeling voor het VKA worden uitgevoerd, waarbij wel berekeningen (met AERIUS) zullen worden uitgevoerd. Voor de keuze van het VKA geeft het MER fase 1 voldoende informatie. Doordat de omvang van de stikstofdepositie op kwetsbare natuur nog niet berekend is, is nog niet duidelijk welke mitigerende maatregelen noodzakelijk zullen zijn. Dit zal in fase 2 verder uitgewerkt moeten worden.

2.5 Evacueerbaarheid

Het voorkeursalternatief gaat uit van eilanden voor de kernen, en van evacuatieroutes die begaanbaar zijn bij hoogwater. Bij nadere uitwerking en implementatie verdienen niet alleen de hoogteligging en beschikbaarheid van deze uitgangen aandacht, maar ook de wijze waarop waarschuwing, mobilisatie en verplaatsing van de bevolking zal plaatsvinden – in het bijzonder voor kwetsbare groepen.

BIJLAGE 1: Projectgegevens tussentijdse toetsing

Toetsing door de Commissie

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of het MER de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. Als er informatie ontbreekt of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Dat is het geval als aanvullende informatie in haar ogen kan leiden tot andere afwegingen. Dan adviseert de Commissie de ontbrekende of gecorrigeerde informatie alsnog beschikbaar te stellen, voordat het besluit wordt genomen. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de werkgroep in een eerdere fase van advisering het gebied bezocht waar milieugevolgen kunnen optreden. Meer informatie over de [Commissie](#) en over haar [werkwijze](#) vindt u op onze website.

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ir. Yttje Feddes

drs. Pieter Jongejans (secretaris)

prof. dr. ir. Bas Jonkman

drs. Allard van Leerdam

Marja van der Tas (voorzitter)

Besluit waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld

Goedkeuring van het projectplan Waterwet of projectbesluit (na inwerkingtreding van de Omgevingswet).

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor activiteiten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een MER vereist zijn. De bijlagen C en D bij het Besluit milieueffectrapportage geven aan om welke [activiteiten](#) het gaat. Voor deze procedure gaat het in ieder geval om de activiteit D03.2, "wijziging van een primaire waterkering". Daarom wordt een project-MER opgesteld.

Bevoegd gezag besluit

Het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg.

Initiatiefnemer besluit

Waterschap Limburg.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

Het bevoegd gezag heeft de Commissie in deze fase niet in de gelegenheid gesteld om zienswijzen en adviezen bij haar advies te betrekken.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3294](#) in te vullen in het zoekvak.

Commissie voor de milieueffectrapportage
A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

t 030-2347666
e mer@eia.nl
w commissiemer.nl

